

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง
พระราชบัญญัติ
โคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา

อ.พ. ๒๘/๒๕๖๘

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

www.senate.go.th

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบแล้วในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘

ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการรงงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิง เบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้จัดทำในรูปแบบเอกสารที่จัดพิมพ์ เป็นเล่มและในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อท่านต้องการอ่านเอกสารที่แนบมาพร้อมกับเอกสาร ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์นี้ ขอความกรุณาแต่ละไปที่ลิงก์ หรือ URL ที่ปรากฏด้านล่างของเอกสารนั้น ๆ เพื่ออ่านเอกสาร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ตุลาคม ๒๕๖๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางปณิดา สท้านไทรภพ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ขาตบุษย์จารุ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวเพลินดา ตันรังสรรค์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
นางพิมพ์พัชร อริยะมานกุล	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวอวิการ์ตน์ นิยมไทย	นิติกรชำนาญการ
นางสาวจุฬารัตน์ วงษ์น้อย	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวภิญญาพัชร กิรติพลวิชัย	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวเมธาวี มะลิรัตน์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๐๔

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๑๕
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษา เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภา สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

ส่วนที่ ๑ สารสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑
๒. บทวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๕
๓. ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นายกฤติทัช แสงธนีโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

และร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว) ๒๗

[Podcast](#)

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... - ๑ -
๒. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต
ของร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... - ๑๑ -
๓. ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
  - ๓.๑ บทความ เรื่อง สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม
พ.ศ. ๒๕๕๑..... - ๑๕ -
  - ๓.๒ บทความ เรื่อง แนวทางการจัดการปัญหาการนำเข้าสินค้าประเภทนม
จากความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA)..... - ๒๒ -

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๔. บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับ
ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- ๔.๑ นายกฤติทัช แสงธนโยธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม
(ในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ)..... - ๒๕ -
 [วิดีโอ/คลิปบทสัมภาษณ์](#)
- ๔.๒ นายปรีดี เจริญศิลป์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
(ในฐานะรองประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
โคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งได้รับมอบหมายจาก
นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ) ..... - ๓๑ -
 [วิดีโอ/คลิปบทสัมภาษณ์](#)
- ๔.๓ นายสัตวแพทย์บุญญกฤต ปิ่นประสงค์ รองอธิบดีกรมปศุสัตว์
(ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ)..... - ๓๖ -
 [วิดีโอ/คลิปบทสัมภาษณ์](#)
- ๔.๔ นายสมพงษ์ ภูพานเพชร ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์โคนม
แห่งประเทศไทย จำกัด และนายกฤษฎษฎิ์ ปิดตามาลา
ผู้จัดการชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด (ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ)
 [วิดีโอ/คลิปบทสัมภาษณ์](#)..... - ๔๓ -

ภาคผนวก

- : หนังสือสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๙๙๒๙
ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๘
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา..... (๑)
- : ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)..... (๓)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (๙)
- : รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบ
ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (๑๑)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑. สาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

สารสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ และเสนอโดย นายกฤติทัช แสงธนโยธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้ทั้งสองฉบับได้เข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘ และครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๘ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาและลงมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ทั้งสองฉบับ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายกฤติทัช แสงธนโยธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา และตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว จึงได้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่สอง แล้วลงมติในวาระที่สาม เห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัตินี้ และให้เสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีหลักการและเหตุผล ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ผลิตภัณฑ์นม” “น้ำนมโค” “เกษตรกรโคนม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” และ “ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” และยกเลิกบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมในแต่ละปี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความครอบคลุมการดำเนินการทั้งระบบอุตสาหกรรมนมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการกำหนด

ราคาน้ำมันโคและผลิตภัณฑ์นม ทั้งราคาซื้อและราคาจำหน่าย เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการปรับราคาน้ำมันโคและผลิตภัณฑ์นม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับมาแล้วเป็นเวลา ๑๖ ปี และยังไม่เคยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งในทางปฏิบัติยังคงมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการกำหนดราคา เพราะการปรับราคาน้ำมันโคเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโคนมนั้น กระทบกับผู้เกี่ยวข้องในระบบอุตสาหกรรมนมทั้งระบบ การที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีแต่เพียงอำนาจในการกำหนดราคาซื้อน้ำมันโคและผลิตภัณฑ์นม แต่ไม่มีอำนาจกำหนดราคาจำหน่ายน้ำมันโคและผลิตภัณฑ์นม ทำให้การปรับราคาน้ำมันโคเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโคนมไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทันทั่วถึง จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องในระบบอุตสาหกรรมนมทั้งระบบ รวมถึงบทนิยามที่ยังมีความไม่ชัดเจน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว มีเนื้อหารวมจำนวน ๑๑ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. การปรับปรุงบทนิยาม

๒.๑ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ผลิตภัณฑ์นม” “น้ำมันโค” “เกษตรกรโคนม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๒.๒ เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นตัวแทนของเกษตรกรโคนม (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๒.๓ เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่ทำธุรกิจการผลิต จำหน่าย นำเข้า หรือส่งออกซึ่งโคนม น้ำมันโค หรือผลิตภัณฑ์นม หรือตามที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๒.๔ ยกเลิกบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม” (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๓. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ และให้อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีอำนาจแต่งตั้ง

ผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกิน ๒ คน ซึ่งมาจากผู้แทนองค์กรเกษตรกรรมจำนวน ๑ คน และผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมจำนวน ๑ คน (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

๔. แก้ไขเพิ่มเติมเรื่องการประชุมของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

๔.๑ กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม และต้องมีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง

๔.๒ ในการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม และถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่งและวรรคสอง)

๕. แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

กำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีหน้าที่และอำนาจเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้เดิม ดังต่อไปนี้

๕.๑ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิตน้ำนมโค กำหนดราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ตั้งแต่ศูนย์รวบรวมน้ำนมโค โรงงานแปรรูป ซึ่งรวมถึงกระบวนการระหว่างทาง รวมทั้งกำหนดคุณภาพน้ำนมโคและกำหนดวันรับซื้อและวันหยุดรับซื้อน้ำนมโคของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม

๕.๒ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานโครงการอาหารเสริมนมโรงเรียน หรือโครงการของรัฐในลักษณะเดียวกัน

๕.๓ กำหนดให้การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ คำนึงถึงสัดส่วนตามองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมด้วย

๕.๔ กำหนดให้การจัดทำรายงานการประชุม และการรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมและคณะกรรมการทุกคณะ ต้องเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณชนภายในระยะเวลา ๑ เดือนนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการรับรอง

๕.๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์นมและอุตสาหกรรมนมตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

(ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)

๖. บทเฉพาะกาล

กำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมตามพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกิน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๑๐)

๗. ผู้รักษาการ

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๑๑)

สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

โคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม “ผลิตภัณฑ์นม”
“น้ำนมโค” “เกษตรกรโคนม” และ
“ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม”

เพิ่มบทนิยาม “ผู้แทนเกษตรกรโคนม”
และ “ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม”

ยกเลิกบทนิยาม “ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม”

แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นรองประธานกรรมการ และให้อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นกรรมการ และเลขาธิการโดยมีอำนาจแต่งตั้งผู้ช่วยเลขาธิการได้ไม่เกิน ๒ คน ซึ่งมาจากผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนม ๑ คน และผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม ๑ คน

กำหนดให้การประชุมคณะกรรมการโคนมฯ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม และต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง

แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมฯ เพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้เดิม ดังนี้

- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณต้นทุนในการผลิตน้ำนมโค ราคาหน้านมโคและผลิตภัณฑ์นม ตั้งแต่ศูนย์รวบรวมน้ำนมโค โรงงานแปรรูป รวมถึงกำหนดคุณภาพน้ำนมโค ตลอดจนวันรับซื้อ และวันหยุดรับซื้อน้ำนมโคของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม
- กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานโครงการอาหารเสริมนมโรงเรียน
- กำหนดให้การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานดำเนินถึงสัดส่วนตามองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมฯ ด้วย
- กำหนดให้จัดทำและเผยแพร่รายงานการประชุมและรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการโคนมฯ และคณะอนุกรรมการฯ ทุกคณะต่อสาธารณชนภายใน ๑ เดือน
- ปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์นมและอุตสาหกรรมนมตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๒. บทวิเคราะห์
ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ทั้งนี้ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มายังสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๓ (๒)^๓ โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับที่เสนอโดยนายวิโรจน์ ลักษณะอาศัยศร กับคณะ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดทำรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายแล้ว ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับที่เสนอโดยนายกฤติทัช แสงธนโยธิน กับคณะ ซึ่งเป็นร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกัน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจึงไม่ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติ โดยให้นำรายงานของร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยนายวิโรจน์ ลักษณะอาศัยศร กับคณะ ที่ได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นแล้วมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๗ วรรคสอง^๔ และประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ การรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒ วรรคสอง^๕

^๓รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๓๓ (๒) บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๓๓ ร่างพระราชบัญญัติให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรก่อน และจะเสนอได้ก็แต่โดย

(๑) คณะรัฐมนตรี

(๒) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่ายี่สิบคน

ฯลฯ

ฯลฯ”.

^๔รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗

ฯลฯ

ฯลฯ

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป”.

^๕ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ การรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๒ เมื่อมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร ก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุม ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายและจะใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายวิธี ดังต่อไปนี้ ด้วยก็ได้

(๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(๒) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น

(๓) การสัมภาษณ์ หรือการเชิญให้เข้าร่วมชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็น

(๔) การสำรวจความคิดเห็น

(๕) วิธีการอื่นที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าเหมาะสม โดยความเห็นชอบของประธานสภาผู้แทนราษฎร

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นแล้ว หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสนอร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำนองเดียวกันขึ้นอีก สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอาจไม่ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งก็ได้

๑.๑.๒ สารสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญทำนองเดียวกัน ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอทั้ง ๒ ฉบับ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑) นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญและประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

(๑) เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนการประชุมในแต่ละปี และรายละเอียดการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความครอบคลุมยิ่งขึ้น รวมถึงกำหนดองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานที่แต่งตั้งตามพระราชบัญญัตินี้ให้ประกอบด้วยผู้แทนจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ใช้บังคับอยู่ ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงสมควรให้มีการเพิ่มบทนิยาม แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม รวมถึงองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานที่แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้ ตลอดจนกำหนดให้มีการเปิดเผย และเผยแพร่รายงานการประชุมและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม และคณะอนุกรรมการ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร โดยได้จัดทำสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติประกอบการเสนอร่างพระราชบัญญัตินั้นในสาระสำคัญแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอาจไม่จำเป็นต้องให้มีการรับฟังความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งก็ได้”.

จากนั้น นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้กล่าวถึงความจำเป็นและหลักการสำคัญของ ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... รวมทั้งประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีจำนวน ๖ มาตรา และกำหนดให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

(๒) เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” โดยให้ความหมายว่า เกษตรกรโคนมที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์กับกรมปศุสัตว์และได้รับการเสนอให้เป็นผู้แทนของเกษตรกรโคนม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมกำหนด (ร่างมาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา ๓)

(๓) แก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมมากขึ้น โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีความเชื่อมโยงกับตัวแทนทางการเมืองในฐานะผู้กำหนดนโยบายในภาพรวม ตลอดจนแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและที่มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยกำหนดให้มีสัดส่วนจากผู้แทนเกษตรกรโคนม และผู้แทนสภาองค์กรของผู้บริโภค เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ที่มีความเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมมากขึ้น (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมการประชุมของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยกำหนดจำนวนครั้งของการประชุมในแต่ละปีให้มีการประชุมไม่น้อยกว่าปีละ ๔ ครั้ง รวมถึงการประชุมในแต่ละครั้งต้องมีวาระการพิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย แผนงาน มาตรการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนม นโยบายและแผนการผลิต การจำหน่ายน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมภายในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการกำหนดปริมาณและเงื่อนไขการนำเข้า การส่งออกน้ำนมโคนมผงและผลิตภัณฑ์นม ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิตน้ำนมโคและกำหนดราคาซื้อน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่น้ำนมดิบ ศูนย์รวมนมโรงงานแปรรูป ซึ่งรวมถึงกระบวนการระหว่างทาง รวมทั้งหลักเกณฑ์ด้านคุณภาพ วันรับซื้อและวันหยุดรับซื้อน้ำนมโคของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕ บรรคหนึ่ง)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความครอบคลุมและโปร่งใสยิ่งขึ้น โดยการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานต้องประกอบด้วยผู้แทนที่เกี่ยวข้องจากหลายภาคส่วน และคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมต้องจัดทำรายงานการประชุม รายงานผลการดำเนินงานประจำปี และข้อมูลการวิเคราะห์ต้นทุนและโครงสร้างราคานมและผลิตภัณฑ์นม โดยให้เผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชนภายในระยะเวลา ๑ เดือนนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมรับรองหรือเห็นชอบ แล้วแต่กรณี (ร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)

ประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับ

กฎหมายฉบับนี้มีการแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ตลอดจนวาระที่ต้องมีการพิจารณาในการประชุมแต่ละครั้งให้ชัดเจนขึ้น ซึ่งจะช่วยสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาในการกำหนดราคาให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการ และเกิดความเป็นธรรมตลอดห่วงโซ่อุปทาน อีกทั้งสามารถแก้ไขปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรโคนม ศูนย์รวมนม ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมและผู้บริโภคได้อย่างทันทั่วถึง นอกจากนี้ ยังเป็นการปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงการค้าเสรีไทย – ออสเตรเลีย และไทย – นิวซีแลนด์ ที่ประเทศไทยต้องลดภาษีนำเข้านํ้านมดิบ นมผงขาดมันเนย และเครื่องดื่มประเภทนมยูเอชทีจากประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นมของไทย

๒) นายกฤติทัช แสงธนโยธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม ได้แถลงถึงหลักการและเหตุผล พร้อมทั้งกล่าวถึงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ผลิตภัณฑ์นม” “นํ้านมโค” “เกษตรกรโคนม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” และ “ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” และยกเลิกบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมในแต่ละปี (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความครอบคลุมการดำเนินการทั้งระบบอุตสาหกรรมนมยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการกำหนดราคานํ้านมโคและผลิตภัณฑ์นม ทั้งราคาซื้อและราคาจำหน่าย เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการปรับราคานํ้านมโคและผลิตภัณฑ์นม (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับมาแล้วเป็นเวลา ๑๖ ปี และยังไม่เคยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งในทางปฏิบัติยังคงมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการกำหนดราคา เพราะการปรับราคานํ้านมโคเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโคนมนั้น กระทบกับผู้เกี่ยวข้อง

ในระบบอุตสาหกรรมนมทั้งระบบ การที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีแต่เพียงอำนาจในการกำหนดราคาซื้อน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม แต่ไม่มีอำนาจกำหนดราคาจำหน่ายน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ทำให้การปรับราคาน้ำนมโคเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโคนมไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทันท่วงที จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้เกี่ยวข้องในระบบอุตสาหกรรมนมทั้งระบบ รวมถึงบทนิยามที่ยังมีความไม่ชัดเจน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

จากนั้น นายกฤติทัช แสงธโนธิธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม ได้กล่าวถึงความจำเป็นและหลักการสำคัญของร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

เนื่องจากประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างมากต่อการรับมือกับข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) กับประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ซึ่งส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมในประเทศ จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับนี้เพื่อให้เกษตรกรโคนมสามารถปรับตัวและแข่งขันกับผลิตภัณฑ์นมที่จะนำเข้ามาในประเทศไทย ดังนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีจำนวน ๑๑ มาตรา และกำหนดให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๑๘๐ วันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ผลิตภัณฑ์นม” “น้ำนมโค” “เกษตรกรโคนม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” และ “ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” และยกเลิกบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม” เพื่อให้เกิดความชัดเจนและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (ร่างมาตรา ๓ ร่างมาตรา ๔ ร่างมาตรา ๕ และร่างมาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามในมาตรา ๓)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมเพื่อให้มีความเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมมากขึ้น และกำหนดให้อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นกรรมการและเลขานุการแทนผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย เพื่อป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ รวมทั้งให้กรมปศุสัตว์ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมแทนองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (ร่างมาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมจำนวนการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมในแต่ละปี โดยให้มีการประชุมไม่น้อยกว่าปีละ ๔ ครั้ง (ร่างมาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความครอบคลุมการดำเนินการทั้งระบบอุตสาหกรรมนมยิ่งขึ้น เช่น การกำหนดปริมาณและเงื่อนไขการนำเข้าและการส่งออกน้ำนมโค นมผงและผลิตภัณฑ์นม เพื่รองรับข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) ไทย – ออสเตรเลีย และไทย – นิวซีแลนด์ (ร่างมาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐)

๑.๑.๓ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) สถานการณ์และปัญหาของอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นม

ปัจจุบันอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นมของประเทศไทยกำลังเผชิญปัญหาสำคัญหลายประการ โดยเฉพาะการลดลงของจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมอย่างต่อเนื่อง จากเดิม ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ มีจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมทั้งหมด ๒๒,๕๐๗ ราย ลดเหลือเพียง ๑๖,๕๐๐ ราย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ หรือลดลงร้อยละ ๒๖.๖๘ ซึ่งมีสาเหตุหลักมาจากต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้น ทั้งด้านอาหารสัตว์และค่าขนส่ง อันเนื่องมาจากพื้นที่ในการเพาะปลูกพืชอาหารสัตว์ไม่เพียงพอ จำเป็นต้องสั่งซื้อจากจังหวัดข้างเคียง ประกอบกับราคาอาหารข้นมีความผันผวนและมีแนวโน้มสูงขึ้นทุกปี ในขณะที่ราคาน้ำนมดิบปรับตัวไม่สอดคล้องกับต้นทุน โดยเฉพาะฟาร์มขนาดเล็กที่มีต้นทุนการผลิตสูงแต่มีกำไรต่อหน่วยเพียงเล็กน้อย ส่งผลให้ไม่สามารถพัฒนาฟาร์มหรือจัดหาอาหารข้น คุณภาพดีได้ จนทำให้น้ำนมมีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายจากผลกระทบของข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) ไทย – ออสเตรเลีย และไทย – นิวซีแลนด์ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรโคนมและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมของไทย

๒) การปรับปรุงองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มุ่งเน้นการปรับปรุง องค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม (Milk Board) ให้มีความเชื่อมโยงกับ ภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นมมากขึ้น โดยเพิ่มสัดส่วน ตัวแทนเกษตรกรโคนมและผู้บริโภค ปรับเปลี่ยนตำแหน่งเลขานุการจากผู้อำนวยการองค์การส่งเสริม กิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) เป็นอธิบดีกรมปศุสัตว์เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และยกเลิกตำแหน่งที่ซ้ำซ้อน อย่างไรก็ตาม มีความเห็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับตำแหน่งประธานกรรมการ โดยฝ่ายหนึ่งเห็นว่าการให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการจะช่วย เรื่องความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา แต่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าการให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการจะก่อให้เกิดความต่อเนื่องในการทำงาน โดยเฉพาะในช่วงเปลี่ยนผ่านทางการเมือง นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมต้องประชุมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง และต้องเปิดเผยรายงานการประชุมและรายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อสาธารณชนเพื่อความโปร่งใสด้วย

๓) การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานและการกำกับดูแล

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ให้ความสำคัญกับการเพิ่ม ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยกำหนดให้มีวาระประจำ ในการประชุมแต่ละครั้งต้องมีการพิจารณาทบทวนนโยบาย แผนงาน และมาตรการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนม การผลิต และการจำหน่ายน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการกำหนดปริมาณและเงื่อนไขการนำเข้าและส่งออก

น้ำนมโค นมผง และผลิตภัณฑ์นม เพื่อรับมือกับข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) ไทย – ออสเตรเลีย และ ไทย – นิวซีแลนด์ นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงระบบการกำหนดราคาและการคำนวณต้นทุน โดยให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคำนวณ ต้นทุนการผลิตน้ำนมโคและราคาซื้อน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมตลอดห่วงโซ่อุปทาน เพื่อให้เกิด ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

๔) แนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นมอย่างยั่งยืน

การพัฒนาอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความยั่งยืนจำเป็นต้องดำเนินการ ในหลายมิติ ทั้งการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพัฒนาระบบการจัดการ ฟาร์มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการยกระดับมาตรฐานการผลิตให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล โดยมีข้อเสนอที่สำคัญ เช่น การส่งเสริมการใช้นมสดในโครงการนมโรงเรียน การสนับสนุนให้เกษตรกร สามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์นมในระดับท้องถิ่น การกำหนดให้โรงเรียนในพื้นที่ที่มีการเลี้ยงโคนม ใช้นมจากเกษตรกรในพื้นที่ก่อน และการควบคุมการนำเข้านมผงให้สอดคล้องกับปริมาณผลผลิต ในประเทศ นอกจากนี้ ยังมีการเสนอให้มีการระบุแหล่งที่มาของวัตถุดิบบนฉลากผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคและส่งเสริมการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ

๕) ประเด็นที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติม

แม้ว่าร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จะได้รับการ สนับสนุนอย่างกว้างขวาง แต่ยังมีประเด็นที่ต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ โดยเฉพาะความเหมาะสม ของการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนและราคาต่อสาธารณะ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขัน ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นมไทย การหาแนวทางส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อย สามารถแข่งขันได้ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) การสร้างกลไกคุ้มครองอุตสาหกรรมในประเทศ ที่ไม่ขัดต่อพันธกรณีระหว่างประเทศ และการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการพิจารณาจัดตั้งกองทุนพัฒนาอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรและผู้ประกอบการในระยะยาว

๑.๑.๔ การตอบชี้แจง

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว ผู้เสนอกฎหมายได้อภิปรายสรุป และตอบชี้แจง ดังนี้

๑) นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มี การเสนอร่างพระราชบัญญัติ) ได้อภิปรายสรุป โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า ในฐานะผู้แทนการเสนอ ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ขอขอบคุณสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทุกท่านที่ได้อภิปราย พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะและความคิดเห็นในทิศทางที่สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติ ดังกล่าว โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นกลไกสำคัญในการปกป้องและให้ความเป็นธรรม แก่เกษตรกรโคนมทั่วประเทศที่พึ่งพาอาชีพการเลี้ยงโคนม โดยเฉพาะในสถานการณ์เพื่อรองรับข้อตกลง การค้าเสรี (FTA) ไทย – นิวซีแลนด์ และไทย – ออสเตรเลีย ที่กำหนดให้ลดภาษีนำเข้าของปรุงแต่ง

จากนมเป็นร้อยละ ๐ ซึ่งสร้างความกังวลให้แก่เกษตรกรเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ร่างพระราชบัญญัติ โคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ฉบับนี้ ยังมีหลักการและเนื้อหาสอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติ โคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ของรัฐบาลที่เสนอโดยองค์การส่งเสริมกิจการโคนม แห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) ซึ่งได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางทางกฎหมายของสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา ระหว่างวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ แล้ว อันเป็น เรื่องที่ดีที่ทุกฝ่ายต่างเห็นตรงกันเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของเกษตรกรโคนมไทย

๒) นายกฤติทัช แสงธโนธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม ได้อภิปรายสรุป โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในครั้งนี้เป็นนิมิตหมายอันดีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในฐานะตัวแทนของประชาชนได้ร่วมกันดูแล เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม แม้ว่าในปัจจุบันอาจยังไม่สามารถแข่งขันทัดเทียมกับต่างประเทศได้ แต่การปรับปรุง กลไกต่าง ๆ ผ่านร่างพระราชบัญญัตินี้จะช่วยให้อุตสาหกรรมโคนมเป็นไปในทางที่ดีขึ้น และขอขอบคุณ ผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ร่วมกันผลักดันกฎหมายฉบับนี้เพื่อประโยชน์ของพี่น้องเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ทั่วประเทศ

๑.๑.๕ ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ชั้นรับหลักการ

มติ : ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการ แห่งร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ทั้ง ๒ ฉบับ ด้วยคะแนนเสียง ๓๖๕ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี งดออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๘ ที่ประชุม ได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการวิสามัญ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายกฤติทัช แสงธโนธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา และกำหนดการแปรญัตติภายใน ๒๑ วันนับแต่วันถัดจากวันที่ สภาผู้แทนราษฎรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๑. ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เมื่อวันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘ และครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๘

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=H9ZJO>

๒. ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นายฤทธิพิช แสงธนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ซึ่งเป็นเอกสารแนบระเบียบวาระในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เมื่อวันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘ และครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพุธที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๘

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=Y5REO>

๓. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

โคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓๑

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๗

(อ.พ. ๓๕/๒๕๖๗ สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=U8BFM>

๔. เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
โคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
(นายกฤติทัช แสงธนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘
(อ.พ. ๙/๒๕๖๘ สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง เพิ่มเติม
(Supplement) จาก อ.พ. ๓๕/๒๕๖๗ สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=8ZBZB>

๕. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖
ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=GLDWG>

๖. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=KJUVE>

๗. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖
ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๘
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=DDGQF>

๘. พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=081T6>

๑.๒ วาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา^๖

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา เริ่มต้นด้วยชื่อร่าง คำปรารภ แล้วพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง โดยมีการพิจารณาและอภิปรายสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑.๒.๑ ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๒ คำปรารภ

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการปรับราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมโดยให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมกำหนดราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ทั้งราคาซื้อและราคาจำหน่ายเพื่อสร้างความเป็นธรรมให้กับเกษตรกรโคนม ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนมและเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคด้วย ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว”

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

๑.๒.๓ มาตรา ๑

ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๔ มาตรา ๒

มีการแก้ไข

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

^๖สามารถสืบค้นเอกสารรายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง ขึ้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตรา และบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้จากเว็บไซต์ PRT คลังสารสนเทศรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://prt.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๙ ถึง ๑๑ ในหน้าที่ ๒๒ ถึงหน้าที่ ๒๓.

๑.๒.๕ มาตรา ๓ แก้ไขบทนิยามในมาตรา ๓

มีการแก้ไข

“ผลิตภัณฑ์นม”

“นํ้านมโค” “เกษตรกรโคนม” และ

“ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม”

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ผลิตภัณฑ์นม” “นํ้านมโค” “เกษตรกรโคนม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผลิตภัณฑ์นม” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการบริโภคที่ได้จากการนำนํ้านมโค นมผง นมข้น หะหรือนมคั้นรูปมาผ่านขบวนการผลิต หรือการแปรรูป โดยอาจมีการแยกออกหรือเติมเข้าไปซึ่งวัตถุดิบใด

“นํ้านมโค” หมายความว่า นํ้านมที่รีดจากแม่โคหลังคลอดลูกซึ่งแล้วไม่น้อยกว่า สามวันและปราศจากนํ้านมเหลือ โดยมิได้แยกหรือเติมวัตถุดิบใด และยังไม่ผ่านกรรมวิธีการผลิตในขั้นตอนใด ๆ

“เกษตรกรโคนม” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์โคนมกับกรมปศุสัตว์ซึ่งยังคงมีการเลี้ยงโคนม และมีสถานะเป็นผู้ผลิตนํ้านมโคหรือส่งนํ้านมโคให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมหรือศูนย์รับนํ้านมโคขององค์กรของรัฐ องค์กรของเอกชน หรือ สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มเกษตรกร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการ”

“ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม”

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยการแก้ไขของคณะกรรมการ

๑.๒.๖ มาตรา ๔ เพิ่มบทนิยามในมาตรา ๓

ไม่มีการแก้ไข

“ผู้แทนเกษตรกรโคนม”

๑.๒.๗ มาตรา ๕ เพิ่มบทนิยามในมาตรา ๓

มีการแก้ไข

“ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม”

คณะกรรมการการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๕ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสี่คน ได้แก่ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นมจากสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวนหนึ่งคน ผู้แทนเกษตรกรโคนมจำนวนสามคนซึ่งเสนอโดยกรมปศุสัตว์ ผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนมจำนวนสี่คน โดยเป็นผู้แทนชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด จำนวนสองคน และผู้แทนสมาคมหรือกลุ่มเกษตรกรผู้รวบรวมน้ำนมดิบจำนวนสองคน ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมจำนวนห้าคน ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจำนวนหนึ่งคน และผู้แทนสภาองค์กรของผู้บริโภคจำนวนหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมปศุสัตว์แต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน โดยมาจากผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนมจำนวนหนึ่งคน และผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมจำนวนหนึ่งคน

ให้กรมปศุสัตว์ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการ การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

๑.๒.๑๐ มาตรา ๘ แก้ไขมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม และต้องมีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม และถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม”

ไม่มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายต่อที่ประชุม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขของคณะกรรมการ

๑.๒.๑๑ มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๑๐

มีการแก้ไข

คณะกรรมการแก้ไข ดังนี้

“มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน มาตรการเพื่อส่งเสริมและพัฒนากลยุทธ์โคนม

(๒) กำหนดนโยบายและแผน การผลิตและการจำหน่ายน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

(๓) กำหนดปริมาณและเงื่อนไขการนำเข้า การส่งออกน้ำนมโค นมผงและ ผลิตภัณฑ์นม

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิตน้ำนมโค และกำหนดราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ตั้งแต่ศูนย์รวบรวมน้ำนมโค โรงงานแปรรูป ซึ่งรวมถึง กระบวนการระหว่างทาง รวมทั้งกำหนดคุณภาพน้ำนมโคและกำหนดวันรับซื้อและวันหยุดรับซื้อ น้ำนมโคของผู้ประกอบการผลิตและอุตสาหกรรมนม

(๔/๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานโครงการอาหารเสริมนมโรงเรียน หรือโครงการของรัฐในลักษณะเดียวกัน

(๕) กำหนดระเบียบว่าด้วยเบี้ยปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ หรือประกาศที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ คำนึงถึงสัดส่วนตามองค์ประกอบของคณะกรรมการด้วย และอาจเชิญส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชนหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำ รวมทั้งขอเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(๗) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ เกษตรกรโคนม องค์กรเกษตรกรโคนม และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมในการกำหนดมาตรฐานปัจจัยการผลิตและผลิตภัณฑ์ สถานที่เลี้ยงโคนม ศูนย์รวบรวมน้ำนมโคและโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ รวมทั้งระบบการขนส่ง เพื่อให้การผลิตและการตลาด โคนมและผลิตภัณฑ์นมเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโคนมและผลิตภัณฑ์นม

(๘) กำหนดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้

(๙) จัดทำรายงานการประชุม และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการ โดยเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชนภายในระยะเวลาหนึ่งเดือนนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการรับรอง

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์นมและอุตสาหกรรมนมตามที่กฎหมาย กำหนด หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย”

มีกรรมวิธีการขอสงวนความเห็น

นายปรีดี เจริญศิลป์ และนายณที โดดสูงเนิน (กรรมวิธีการ) ขอสงวนความเห็น โดยขอให้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๑๐ (๙) เป็นดังนี้

“(๙) จัดทำรายงานการประชุม และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการทุกชุดโดยเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชนภายในระยะเวลาหนึ่งเดือน นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการรับรอง”

กรรมวิธีการผู้ขอสงวนความเห็นได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การกำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีหน้าที่จัดทำรายงานการประชุม และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการทุกคณะ พร้อมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชนภายในระยะเวลาไม่เกิน ๑ เดือนนับแต่วันที่รายงานได้รับการรับรองนั้น เป็นมาตรการสำคัญ ในการยกระดับความโปร่งใสและความสามารถในการตรวจสอบ โดยเฉพาะในประเด็นที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะทำให้ ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องสามารถรับทราบเหตุผลและกระบวนการตัดสินใจของคณะกรรมการโคนม และผลิตภัณฑ์นมได้อย่างชัดเจน อีกทั้งยังเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันการทุจริตในโครงการสำคัญต่าง ๆ เช่น โครงการจัดสรรโควตานมผง และโครงการอาหารเสริมนมโรงเรียน ทั้งนี้ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ว่าการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมและคณะอนุกรรมการจะเป็นไปตามหลัก วิชาการ หลักธรรมาภิบาล และมุ่งประโยชน์สาธารณะเป็นสำคัญ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้อภิปรายต่อที่ประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

การกำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมและคณะอนุกรรมการทุกคณะ ต้องเปิดเผยรายงานการประชุมและรายงานผลการดำเนินงานประจำปีต่อสาธารณชน ถือเป็นมาตรการสำคัญ ในการยกระดับมาตรฐานการตรวจสอบให้มีความโปร่งใส โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูล ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานอย่างครบถ้วน โดยเฉพาะในส่วนของโครงการอาหารเสริมนมโรงเรียน ที่ได้มอบหมายให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีหน้าที่และอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ ดำเนินงานภายใต้กรอบการเปิดเผยข้อมูลเพื่อรองรับการตรวจสอบ ทั้งนี้ เพื่อลดและป้องกันปัญหา การทุจริตดังที่เคยปรากฏในอดีต ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นและการมีส่วนร่วมจากสาธารณชน อีกทั้ง ยังเป็นการวางรากฐานทางกฎหมายให้มีความชัดเจนและรัดกุมขึ้นเพื่อให้การบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม นมโรงเรียนเป็นไปตามมาตรฐาน มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ทุกขั้นตอน และคุ้มครองประโยชน์ของ ประชาชนผู้บริโภค

คณะกรรมการการตอบชี้แจง ดังนี้

สำหรับประเด็นเรื่องการเปิดเผยรายงานการประชุมของคณะอนุกรรมการนั้น เนื่องจากมติของคณะอนุกรรมการยังไม่ถือเป็นที่สุด โดยต้องมีการนำเสนอต่อคณะกรรมการโคนม

และผลิตภัณฑ์นมเพื่อพิจารณาและมีมติอีกครั้ง ประกอบกับข้อมูลในชั้นคณะกรรมการซึ่งอาจมีเนื้อหาที่มีความอ่อนไหวทางการค้า เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนและราคาสินค้า หากมีการเปิดเผยก่อนที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมจะมีมติเป็นที่สุด อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อการแข่งขันทางการค้า หรืออาจมีการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในทางที่ไม่เหมาะสมได้ ดังนั้น จึงเห็นสมควรกำหนดให้เปิดเผยเฉพาะมติของคณะกรรมการที่ผ่านการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมและมีผลเป็นที่สุดแล้วเท่านั้น เพื่อให้กระบวนการตัดสินใจมีความครบถ้วนสมบูรณ์

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นด้วยกับกรรมาธิการผู้สงวนความเห็น

๑.๒.๑๒ มาตรา ๑๐

ไม่มีการแก้ไข

๑.๒.๑๓ มาตรา ๑๑

ไม่มีการแก้ไข

เมื่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาในวาระที่สอง ชั้นพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้ว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๒^๗ จึงเป็นอันจบการพิจารณาในวาระที่สอง จากนั้นที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาต่อไปในวาระที่สาม

๙. รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งบรรจุระเบียบวาระ
การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=AA2J4>

๑๐. บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=9H0UQ>

^๗ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๓๒ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๓๒ เมื่อได้พิจารณาตามข้อ ๑๓๑ จนจบร่างแล้ว ให้สภาพิจารณาทั้งร่างเป็นการสรุปอีกครั้งหนึ่ง และในการพิจารณาครั้งนี้สมาชิกอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำได้ แต่จะขอแก้ไขเพิ่มเติมเนื้อหาความใดไม่ได้ นอกจากเนื้อหาความที่เห็นว่าย่างขัดแย้งกันอยู่”.

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๑๑. บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๕
(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพุธที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๘
<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=X746E>

๒. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่สาม

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๘๒ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มีงดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง

๓. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตั้งแต่ชื่อร่างพระราชบัญญัติ คำปรารภ และพิจารณาตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วเห็นว่า ควรมีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องควรทราบและปฏิบัติไว้ในรายงานของคณะกรรมการการวิสามัญ เพื่อให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา ดังนี้

“๑) การบังคับใช้พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

หากพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีผลใช้บังคับแล้ว คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม (Milk Board) ควรดำเนินการ ดังนี้

๑.๑) การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิต น้ามนโค กำหนดราคาน้ามนโคและผลิตภัณฑ์นมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยการคำนวณ ต้นทุน ควรพิจารณาถึงค่าใช้จ่ายในการขนส่ง ระบบโลจิสติกส์ ตลอดจนค่าอาหารสัตว์ประกอบด้วย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมกับทุกภาคส่วน

๑.๒) การกำหนดเบี้ยปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการ โคนมและผลิตภัณฑ์นมว่าด้วยเบี้ยปรับ ควรจำแนกฐานความผิดและอัตราค่าปรับให้ชัดเจน เพื่อลดการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องและก่อให้เกิดความเป็นธรรม

๑.๓) การกำหนดวันใช้บังคับของกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งใด ๆ ที่ออกตามมาตรา ๑๐ (๘) ควรกำหนดให้มีผลใช้บังคับเมื่อพ้นระยะเวลาอย่างน้อย ๓๐ วัน นับแต่วันประกาศ เพื่อให้ภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเตรียมการในการปฏิบัติตามกฎหมาย

๑.๔) ควรเผยแพร่ข้อมูลรายงานการประชุม รายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมต่อสาธารณชนตามมาตรา ๑๐ (๙) ในกรณีของข้อมูล เกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนและโครงสร้างราคานมและผลิตภัณฑ์นม ซึ่งเป็นข้อมูลทางการค้า ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยความลับทางการค้า

๑.๕) ควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาบทบาทของคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับระบบบริหารจัดการนมโรงเรียน เพื่อให้การบริหารจัดการนมโรงเรียนอยู่ภายใต้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

๑.๖) การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมาจากภาคส่วนของเกษตรกรโคนม องค์การเกษตรกรโคนม และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม ควรกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละภาคส่วนโดยต้องระมัดระวังมิให้มีการเสนอชื่อบุคคลซ้ำซ้อนกัน และในส่วนของกรรมการที่มาจากภาคส่วนของเกษตรกรโคนมควรคำนึงถึงการกระจายตัวของเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ ขนาดของฟาร์ม จำนวนโคนม และปริมาณน้ำนมที่ผลิตได้

๒) การส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนม

๒.๑) กระทรวงพาณิชย์ควรให้ความสำคัญในการควบคุมราคาอาหารสัตว์เพื่อให้เกษตรกรโคนมสามารถลดต้นทุนในการเลี้ยงโคนมซึ่งจะช่วยให้ประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

๒.๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรดำเนินการร่วมกับสถาบันการเงินของรัฐ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรโคนมสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำได้โดยง่าย รวมทั้งพัฒนาการบริหารจัดการฟาร์มด้วยการใช้ระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสมโดยคำนึงถึงความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วนในการทำประกันภัยโคนม เพื่อคุ้มครองความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการเลี้ยงโคนม

๓) การขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมปศุสัตว์ต้องออกกฎ ระเบียบเพื่อจัดให้มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรโคนมให้เข้าสู่กระบวนการที่ถูกต้อง และศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบจะต้องรับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่ขึ้นทะเบียนแล้ว ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรโคนมได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนด้านต่าง ๆ จากภาครัฐ เช่น การฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งความรู้ทางการเงินและการบริหารจัดการนมทั้งระบบ การบริหารจัดการด้านอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) การควบคุมโรค สิ่งปนเปื้อน ภัยคุกคามต่าง ๆ นอกจากนี้ จะต้องเตรียมแนวทางและวิธีการเชื่อมโยงข้อมูลของเกษตรกรโคนมที่ประกอบอาชีพนี้อยู่แล้วก่อนที่จะร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับ และควรมีการจัดทำเครื่องหมายประจำตัวโคนม โดยปรับปรุงข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรโคนมให้ทันสมัย และเป็นปัจจุบันทุก ๖ เดือน

๔) การส่งเสริมให้คนไทยบริโภคนมเพิ่มขึ้น

๔.๑) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงพาณิชย์ และกรมประชาสัมพันธ์ ควรบูรณาการเพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมให้การดื่มนมเป็น Soft Power โดยให้ความสำคัญและตระหนักรู้ว่านมไทยมีประโยชน์ต่อสุขภาพ และสร้างทัศนคติว่า “ดื่มนมแล้วเท” “นมคืออาหาร มิใช่เป็นแค่เครื่องดื่ม” ซึ่งควรดำเนินการขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายให้คนไทยดื่มนมเพิ่มขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งเพิ่มมาตรการจัดการข่าวสารความเชื่อที่ไม่ถูกต้องเกี่ยวกับการดื่มนม

แล้วเกิดโทษหรือทำให้เกิดโรค ควรเน้นการให้ความรู้ที่ถูกต้องและแก้ไขความเชื่อผิด ๆ โดยการสื่อสารผ่านช่องทางต่าง ๆ ไปถึงผู้บริโภค ตลอดจนหาวิธีการขยายกลุ่มเป้าหมายการบริโภคนม เพื่อลดการพึ่งพาการตีมนมของกลุ่มนักเรียนเพียงกลุ่มเดียว โดยขยายการจัดสรรน้ำนมให้ครอบคลุมกลุ่มผู้สูงอายุ ผู้ป่วย หรือกลุ่มเปราะบาง และส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์นมในโครงการอาหารกลางวัน หรือสวัสดิการชุมชนอื่น ๆ

๔๒) กระทรวงสาธารณสุขควรเป็นหน่วยงานหลักในการเผยแพร่ข้อมูลการศึกษาวิจัยประโยชน์ของการบริโภคนมให้ประชาชนรับทราบมากขึ้น

๔๓) การดำเนินโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน ให้เกิดประโยชน์แก่เด็กและเยาวชน รวมทั้งเกษตรกรโคนมให้เติบโตมากขึ้น รัฐบาลควรพิจารณาสนับสนุนงบประมาณเพื่อรองรับการขยายระยะเวลาให้เด็กนักเรียนตีมนมเพิ่มมากขึ้นจากเดิมปีละ ๒๖๐ วัน เป็น ๓๖๕ วัน และให้นักเรียนตีมนมจากเดิมถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ เป็นถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ซึ่งจะช่วยให้เด็กได้ตีมนมและได้รับสารอาหารที่เป็นประโยชน์ ช่วยเสริมสร้างร่างกายให้แข็งแรง บำรุงสมองและมีพัฒนาการที่สมวัย ซึ่งจะเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและผู้ประกอบการที่ได้รับโควตานมโรงเรียนสามารถจำหน่ายนมโรงเรียนได้มากขึ้น

๕) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรพิจารณาดำเนินการขอจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนและภารกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนม โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการบริหารทุนหมุนเวียน พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๔ ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่ประสงค์จะขอจัดตั้งทุนหมุนเวียนที่ไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลเสนอเรื่องต่อคณะกรรมการนโยบายการบริหารทุนหมุนเวียนเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีได้เพื่อใช้ในการบริหารจัดการนมให้ครอบคลุมทั้งระบบ”

มติ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ โดยมีมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียง ๒๘๖ เสียง ไม่เห็นชอบ ไม่มี จดออกเสียง ๑ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ๓ เสียง

หมายเหตุ สภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการ โดยให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๗ ประกอบข้อ ๑๐๕^๔

^๔ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๗ และข้อ ๑๐๕ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๒๗ เมื่อคณะกรรมการธิการได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติเสร็จแล้ว ให้เสนอร่างพระราชบัญญัตินั้น โดยแสดงร่างเดิมและการแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งรายงานต่อประธานสภา รายงานนั้นอย่างน้อยต้องระบุว่าได้มีหรือไม่มี การแก้ไขเพิ่มเติมในมาตราใดบ้าง และถ้ามีการแปรญัตติ มติของคณะกรรมการธิการเกี่ยวกับคำแปรญัตตินั้นเป็นประการใด หรือมีการสงวนคำแปรญัตติของผู้แปรญัตติ หรือมีการสงวนความเห็นของกรรมการ และในกรณีที่คณะกรรมการธิการ มีการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ ก็ให้ระบุไว้ในรายงานด้วย

ในกรณีที่คณะกรรมการธิการเห็นว่าข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรีควรทราบหรือควรปฏิบัติ ให้บันทึกข้อสังเกต ดังกล่าวนั้นไว้ในรายงานของคณะกรรมการธิการเพื่อให้ที่ประชุมสภาพิจารณา และให้นำความในข้อ ๑๐๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๔. การวิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

จากการพิจารณาศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีประเด็นข้อดีและข้อสังเกต ดังนี้

ข้อดี

การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในครั้งนี้ จะช่วยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะเกษตรกรและผู้บริโภค หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีความเชื่อมโยงกับภาคประชาชน และผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมจะทำให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิตน้ำนมโค การกำหนดราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ตั้งแต่ศูนย์รวบรวมน้ำนมโค โรงงานแปรรูป ซึ่งรวมถึงกระบวนการระหว่างทาง ตลอดจนการกำหนดคุณภาพน้ำนมโคและกำหนดวันรับซื้อและวันหยุดรับซื้อน้ำนมโคของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและเกิดความเป็นธรรมตลอดห่วงโซ่อุปทาน นอกจากนี้ การกำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมต้องมีการประชุมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง และต้องจัดทำรายงานการประชุม และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการทุกคณะโดยเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชนภายในระยะเวลา ๑ เดือนนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการรับรอง ย่อมทำให้ประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงข้อมูลได้มากขึ้น ถือเป็นการยกระดับความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นต่อสาธารณชน

ข้อสังเกต

๑. ความเหมาะสมของการเปิดเผยข้อมูล การกำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมเผยแพร่ข้อมูลรายงานการประชุม และรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม รวมทั้งคณะอนุกรรมการทุกคณะต่อสาธารณชนนั้น หากกรณีเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการวิเคราะห์ต้นทุนและโครงสร้างราคามilkและผลิตภัณฑ์นม ซึ่งเป็นข้อมูลทางการค้าที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นม เห็นสมควรดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยความลับทางการค้า

๒. การคุ้มครองเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในประเทศอย่างเป็นระบบจากผลกระทบของข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) ระหว่างประเทศไทยกับประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ฉบับนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม มีหน้าที่และอำนาจครอบคลุมถึงการกำหนดนโยบายและแผน การผลิตและการจำหน่าย การกำหนดปริมาณและเงื่อนไขการนำเข้าและส่งออก ตลอดจนหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนและราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ซึ่งกลไกดังกล่าวจะเอื้อประโยชน์ให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมสามารถกำหนดมาตรการเชิงรุกเพื่อคุ้มครองและดูแลเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมได้อย่างรอบด้านต่อไป

ข้อ ๑๐๕

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ให้ประธานสภาส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรี ศาล องค์การอิสระ องค์การอัยการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ฯลฯ

ฯลฯ”.

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

๓. ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม

พ.ศ. ๒๕๕๑

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)

กับร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(นายกฤติทัช แสงธนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

และร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)
 กับร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธโนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
 และร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธโนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
พระราชบัญญัติ โคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ _____ ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นปีที่ ๖๓ ในรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า	ร่าง พระราชบัญญัติ โคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... _____	ร่าง พระราชบัญญัติ โคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... _____ ....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยโคนม และผลิตภัณฑ์นม	โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยโคนมและผลิตภัณฑ์นม	โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยโคนมและผลิตภัณฑ์นม

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธโนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย	พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการปรับราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมโดยให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมกำหนดราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมทั้งราคาซื้อและราคาจำหน่ายเพื่อสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมนมและเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคด้วย ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว	พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการปรับราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมโดยให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมกำหนดราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมทั้งราคาซื้อและราคาจำหน่ายเพื่อสร้างความเป็นธรรมให้กับเกษตรกรโคนม ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมและเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคด้วย ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้	....	....

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธโนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑”	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”	มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”
มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ “...” “...” “ผลิตภัณฑ์นม” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำน้ำนมโค นมผงและนมคั้นรูปมาผ่านขบวนการผลิตโดยการแยกออกหรือเติมเข้าไปซึ่งวัตถุดิบใดหรือแยกมันเนยบางส่วนหรือเกือบทั้งหมดออกจากนม “น้ำนมโค” หมายความว่า น้ำนมที่รีดจากแม่โคหลังจากคลอดลูกแล้วสามวัน เพื่อให้ปราศจากน้ำนมเหลือง โดยมีได้แยกหรือเติมวัตถุดิบใด และยังไม่ผ่านกรรมวิธีการผลิตในขั้นตอนใด ๆ	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ผลิตภัณฑ์นม” “น้ำนมโค” “เกษตรกรโคนม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ผลิตภัณฑ์นม” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำน้ำนมโค นมผงและนมคั้นรูปมาผ่านขบวนการผลิต โดยการแยกออกหรือเติมเข้าไปซึ่งวัตถุดิบใด “น้ำนมโค” หมายความว่า น้ำนมที่รีดจากแม่โคหลังคลอดลูกซึ่งปราศจากน้ำนมเหลือง โดยมีได้แยกหรือเติมวัตถุดิบใด และยังไม่ผ่านกรรมวิธีการผลิตในขั้นตอนใด ๆ	มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ผลิตภัณฑ์นม” “น้ำนมโค” “เกษตรกรโคนม” และ “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “ผลิตภัณฑ์นม” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการบริโภคที่ได้จากการนำน้ำนมโค นมผง นมข้น หรือนมคั้นรูปมาผ่านขบวนการผลิต หรือการแปรรูป โดยอาจมีการแยกออกหรือเติมเข้าไปซึ่งวัตถุดิบใด “น้ำนมโค” หมายความว่า น้ำนมที่รีดจากแม่โคหลังคลอดลูกแล้วไม่น้อยกว่าสามวันและปราศจากน้ำนมเหลือง โดยมีได้แยกหรือเติมวัตถุดิบใด และยังไม่ผ่านกรรมวิธีการผลิตในขั้นตอนใด ๆ

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธโนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
“เกษตรกรโคนม” หมายความว่า ผู้ซึ่งประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมเพื่อส่งน้ำนมโคให้กับศูนย์รับน้ำนมโคขององค์กรของรัฐ องค์กรของเอกชนหรือสหกรณ์ “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” หมายความว่า บุคคลหรือนิติบุคคลที่ทำธุรกิจการผลิตหรือจำหน่ายโคนมหรือผลิตภัณฑ์นม หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด	“เกษตรกรโคนม” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์กับกรมปศุสัตว์ และมีสถานะเป็นผู้ส่งน้ำนมโคให้กับศูนย์รับน้ำนมโคขององค์กรของรัฐ องค์กรของเอกชนหรือสหกรณ์ “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นตัวแทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม”	“เกษตรกรโคนม” หมายความว่า ผู้ประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมกับกรมปศุสัตว์ซึ่งยังคงมีการเลี้ยงโคนม และมีสถานะเป็นผู้ผลิตน้ำนมโคหรือส่งน้ำนมโคให้กับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมหรือศูนย์รับน้ำนมโคขององค์กรของรัฐ องค์กรของเอกชน สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน หรือกลุ่มเกษตรกร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามคำแนะนำของคณะกรรมการ “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นตัวแทนของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม”
	มาตรา ๔ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” ระหว่างบทนิยามคำว่า “เกษตรกรโคนม” และ “องค์กรเกษตรกรโคนม” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นตัวแทนของเกษตรกรโคนม”	มาตรา ๔ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” ระหว่างบทนิยามคำว่า “เกษตรกรโคนม” และ “องค์กรเกษตรกรโคนม” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” หมายความว่า ผู้ซึ่งเป็นตัวแทนของเกษตรกรโคนม”

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เลขาธิการ คณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ผู้อำนวยการ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสิบสองคนเป็นกรรมการ ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้มีผู้ช่วยเลขานุการ คณะกรรมการจำนวนสองคน โดยมาจากผู้แทนองค์กร เกษตรกรโคนมหนึ่งคน และผู้แทนผู้ประกอบการ ผลิตภัณฑ์นมหรือผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม หนึ่งคน	“มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ผู้อำนวยการ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้อำนวยการสำนัก กบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ* ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้า เกษตรและอาหารแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตร ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริม กิจการโคนมแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนสิบเอ็ดคนเป็นกรรมการ	“มาตรา ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม” ประกอบด้วย (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานกรรมการ (๒) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสี่คน ได้แก่ เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ อธิบดี กรมการค้าต่างประเทศ อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ อธิบดีกรม ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา เลขาธิการ สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนม แห่งประเทศไทย

* เป็นถ้อยคำตามร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ที่ถูกต้องน่าจะเป็นว่า “เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ” ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑.

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธโนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นกรรมการและ เลขานุการ และให้มีผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ จำนวนสองคน โดยมาจากผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนม หนึ่งคน และผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม หนึ่งคน	(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ ในด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นมจากสถาบันการศึกษา หรือสถาบันวิจัยที่เกี่ยวข้องจำนวนหนึ่งคน ผู้แทน เกษตรกรโคนมจำนวนสามคนซึ่งเสนอโดยกรมปศุสัตว์ ผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนมจำนวนสี่คน โดยเป็น ผู้แทนชุมชนสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด จำนวนสองคน และผู้แทนสมาคมหรือกลุ่มเกษตรกร ผู้รวบรวมน้ำนมดิบจำนวนสองคน ผู้แทนผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมนมจำนวนห้าคน ผู้แทนหอการค้าไทย และสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยจำนวนหนึ่งคน ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยจำนวนหนึ่งคน และผู้แทนสภาองค์กรของผู้บริโภคจำนวนหนึ่งคน ให้อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นกรรมการและ เลขานุการ และให้อธิบดีกรมปศุสัตว์แต่งตั้ง ผู้ช่วยเลขานุการได้ไม่เกินสองคน โดยมาจากผู้แทน องค์กรเกษตรกรโคนมจำนวนหนึ่งคน และผู้แทน ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมจำนวนหนึ่งคน ให้กรมปศุสัตว์ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามมติของคณะกรรมการ

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธโนอิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในด้านโคนม และผลิตภัณฑ์นมจากสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย ที่เกี่ยวข้องจำนวนสองคน ผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนม จำนวนห้าคน ซึ่งเสนอโดยชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด และผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม และผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมจำนวนห้าคน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการ โคนมและผลิตภัณฑ์นม	การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในด้านโคนม และผลิตภัณฑ์นมจากสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย ที่เกี่ยวข้องจำนวนสองคน ผู้แทนเกษตรกรโคนม จำนวนสองคนซึ่งเสนอโดยกรมปศุสัตว์ ผู้แทนองค์กร เกษตรกรโคนมจำนวนสองคนซึ่งเสนอโดยชุมนุมสหกรณ์ โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด ผู้แทนผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมนมจำนวนสี่คน และผู้แทนสภาองค์กร ของผู้บริโภคจำนวนหนึ่งคน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ให้กรมปศุสัตว์ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามมติของคณะกรรมการ”	การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) ให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”
มาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการ มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด เท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม	มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการ มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม และต้องมี การประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง”	มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง ของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและ ผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการ มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม และต้องมี การประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละสี่ครั้ง

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธโนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิตน้ำนมโคและกำหนดราคาซื้อน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม รวมทั้งกำหนดวันรับซื้อและวันหยุดรับซื้อน้ำนมโคของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม (๕) กำหนดระเบียบว่าด้วยเบี้ยปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการกำหนด (๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจเชิญส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชนหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำ รวมทั้งขอเอกสารที่เกี่ยวข้อง	(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิตน้ำนมโคและกำหนดราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม รวมทั้งกำหนดวันรับซื้อและวันหยุดรับซื้อน้ำนมโคของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม (๕) กำหนดระเบียบว่าด้วยเบี้ยปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการกำหนด (๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจเชิญส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชนหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำ รวมทั้งขอเอกสารที่เกี่ยวข้อง	(๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิตน้ำนมโค กำหนดราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ตั้งแต่ศูนย์รวมรวมน้ำนมโค โรงงานแปรรูป ซึ่งรวมถึงกระบวนการระหว่างทาง รวมทั้งกำหนดคุณภาพน้ำนมโคและกำหนดวันรับซื้อและวันหยุดรับซื้อน้ำนมโคของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม (๕) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินงานโครงการอาหารเสริมนมโรงเรียนหรือโครงการของรัฐในลักษณะเดียวกัน (๖) กำหนดระเบียบว่าด้วยเบี้ยปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการกำหนด (๗) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้คำนึงถึงสัดส่วนตามองค์ประกอบของคณะกรรมการด้วย และอาจเชิญส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชนหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำ รวมทั้งขอเอกสารที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธโนโยธิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
(๗) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กร เกษตรกรโคนม ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม และ ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมในการกำหนดมาตรฐาน ปัจจัยการผลิตและผลิตภัณฑ์ สถานที่เลี้ยงโคนม ศูนย์รวบรวมน้ำนมโคและโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ รวมทั้งระบบการขนส่ง เพื่อให้การผลิตและการตลาด โคนมและผลิตภัณฑ์นมเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน และแก้ไข ปัญหาเกี่ยวกับโคนมและผลิตภัณฑ์นม (๘) กำหนดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์นม และอุตสาหกรรมนมตามที่กฎหมายกำหนด	(๗) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ เกษตรกรโคนม องค์กรเกษตรกรโคนม และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม ในการกำหนดมาตรฐานปัจจัยการผลิตและผลิตภัณฑ์ สถานที่เลี้ยงโคนม ศูนย์รวบรวมน้ำนมโคและโรงงานแปรรูป ผลิตภัณฑ์ รวมทั้งระบบการขนส่ง เพื่อให้การผลิต และการตลาดโคนมและผลิตภัณฑ์นมเข้าสู่เกณฑ์ มาตรฐาน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโคนมและ ผลิตภัณฑ์นม (๘) กำหนดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (๙) จัดทำรายงานการประชุม และรายงานผล การดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการ โดยเผยแพร่ ข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชนภายในระยะเวลา หนึ่งเดือนนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการรับรอง (๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์นม และอุตสาหกรรมนมตามที่กฎหมายกำหนด”	(๘) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ เกษตรกรโคนม องค์กรเกษตรกรโคนม และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม ในการกำหนดมาตรฐานปัจจัยการผลิตและผลิตภัณฑ์ สถานที่เลี้ยงโคนม ศูนย์รวบรวมน้ำนมโคและโรงงานแปรรูป ผลิตภัณฑ์ รวมทั้งระบบการขนส่ง เพื่อให้การผลิต และการตลาดโคนมและผลิตภัณฑ์นมเข้าสู่เกณฑ์ มาตรฐาน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโคนมและ ผลิตภัณฑ์นม (๙) กำหนดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่ง เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (๑๐) จัดทำรายงานการประชุม และรายงานผล การดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการและ คณะอนุกรรมการทุกคณะ โดยเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว ต่อสาธารณชนภายในระยะเวลาหนึ่งเดือนนับตั้งแต ่วันที่คณะกรรมการรับรอง (๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์นม และอุตสาหกรรมนมตามที่กฎหมายกำหนด หรือ ตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย”

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธโนอิน กับคณะ เป็นผู้เสนอ)	ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
	มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมตามพระราชบัญญัติ โคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมตามพระราชบัญญัติ โคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ
มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๑๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร และสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี	....	....

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)

การดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....*

คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง^๑ โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

๑. กระบวนการและขั้นตอนในการรับฟังความคิดเห็น

เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....^๒ ซึ่งนายภฤติทัช แสงธนโยธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ เป็นร่างหลักในการพิจารณาในวาระที่สอง ในการนี้อาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๐ วรรคสี่^๓ ประกอบกับ

* เรียบเรียงโดย นางสาวอวิการ์ตน์ นิยมไทย นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗๗

ฯลฯ

ฯลฯ

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง วิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว รัฐพึงจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกรอบระยะเวลาที่กำหนดโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๒ คณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, “รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ)”, น. ๑-๑ ถึง ๒-๒๓.

^๓ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๐ วรรคสี่ กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๑๑๐

ฯลฯ

ฯลฯ

ก่อนบรรจุระเบียบวาระการประชุมร่างพระราชบัญญัติที่มีผู้เสนอตามมาตรา ๑๓๓(๒) หรือ (๓) ของรัฐธรรมนูญ การพิจารณาความจำเป็นที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ประธานสภากำหนด ซึ่งต้องไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย”.

ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ การรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบ ที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒ วรรคสอง^๔ จึงได้ใช้ออกสารการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับของนายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะ ที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ

๑.๑ ระยะเวลาและวิธีการรับฟังความคิดเห็น

๑) กรอบระยะเวลาดำเนินการสำหรับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและ วิเคราะห์ผลกระทบ จำนวน ๔๕ วัน นับตั้งแต่วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๖ และมีการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น จึงขออนุมัติขยายระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นออกไปอีก ๑๕ วัน ตั้งแต่วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๗

๒) วิธีการรับฟังความคิดเห็น

(๑) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภาและส่งประเด็นไปรับฟังความคิดเห็น จากผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง

(๑.๑) ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น ตั้งแต่วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๖

(๑.๒) ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th

(๑.๓) ส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง ประกอบด้วย

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กรมปศุสัตว์
- กรมส่งเสริมสหกรณ์
- กรมการค้าต่างประเทศ
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- คณะกรรมการอาหารและยา
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

---

^๔ ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการ การรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจ เกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒ วรรคสอง กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๒

ฯลฯ

ฯลฯ

ในกรณีที่คณะรัฐมนตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสนอร่างพระราชบัญญัติต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัตินั้นแล้ว หากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งเสนอ ร่างพระราชบัญญัติที่มีหลักการทำงานเดียวกันขึ้นอีก สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอาจไม่ดำเนินการจัดให้มีการรับฟัง ความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติตามวรรคหนึ่งก็ได้

ฯลฯ

ฯลฯ”.

- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย
- สำนักงานสภาองค์กรของผู้บริโภค
- ชุมนุมสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคนมแห่งประเทศไทย จำกัด
- สมาคมอุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์อาหารนมไทย
- สมาคมอุตสาหกรรมนมและอาหาร
- สมาคมผู้ผลิตนมพาสเจอร์ไรส์

(๒) การรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีการอื่น

การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ได้รับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จำนวน ๑ ครั้ง ในวันเสาร์ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ ประกอบด้วย เกษตรโคนมและผู้แทนสหกรณ์โคนม ของชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด จำนวน ๑๐๐ คน

๑.๒ สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ข้อมูลทั่วไปผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น^๕

๑) จากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th มีผู้เข้าชมเว็บไซต์ จำนวน ๓,๘๕๘ คน และมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๓ คน แบ่งออกเป็น

- เพศ ชาย จำนวน ๒ คน และหญิง จำนวน ๑ คน
- อายุ ๒๑ - ๓๐ ปี จำนวน ๒ คน และ ๔๑ - ๕๐ ปี จำนวน ๑ คน
- ระดับการศึกษา ปริญญาตรี จำนวน ๓ คน
- อาชีพ เกษตรกร จำนวน ๒ คน และรับจ้าง จำนวน ๑ คน
- ความเกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัตินี้ในฐานะใด กรมปศุสัตว์ จำนวน ๑ คน

เกษตรกรโคนม จำนวน ๑ คน และประชาชน จำนวน ๑ คน

๒) จากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง จำนวน ๓ คน คือ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

๓) จากการรับฟังความคิดเห็นโดยวิธีการอื่น

การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องหรือผู้ได้รับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จำนวน ๑ ครั้ง ในวันเสาร์ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ ประกอบด้วย เกษตรโคนมและผู้แทนสหกรณ์โคนม ของชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด จำนวน ๑๐๐ คน

---

^๕ ข้อมูลตัวเลขจำนวนผู้เข้าชมและผู้แสดงความคิดเห็นตามที่ปรากฏในรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กบคณะ เป็นผู้เสนอ).

๑.๓ ประเด็นการรับฟังความคิดเห็น

๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” ตามร่างมาตรา ๓

๒) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ และแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและที่มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยกำหนดให้มีจำนวน ๑๔ คน จากเดิมกำหนดไว้เพียง ๑๒ คน โดยมีสัดส่วนจากผู้แทนเกษตรกรโคนม และผู้แทนสภาองค์กรของผู้บริโภค รวมทั้งกำหนดให้อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ตามร่างมาตรา ๔

๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้การประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมต้องมีการนัดประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง โดยในการประชุมแต่ละครั้งต้องมีวาระการพิจารณาตามมาตรา ๑๐ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ตามร่างมาตรา ๕

๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการแก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิต นำนมโคและกำหนดราคาซื้อ นำนมโคและผลิตภัณฑ์นมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่นำนมดิบ ศูนย์รวมนม โรงงานแปรรูปและกระบวนการระหว่างทาง กำหนดหลักเกณฑ์ด้านคุณภาพ วันรับซื้อและวันหยุดรับซื้อ นำนมโคของผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์นม รวมถึงแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานซึ่งจะต้องประกอบด้วยผู้แทนเกษตรกรโคนม ผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนม ผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม และผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมในจำนวนที่เท่ากัน เพื่อดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงกำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจจัดทำรายงานการประชุม รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม และข้อมูลการวิเคราะห์ต้นทุนและโครงสร้างราคานมและผลิตภัณฑ์นม โดยให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนภายในระยะเวลา ๑ เดือนนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมรับรอง รวมถึงรายงานการประชุมและรายงานผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการด้วย

๕) ปัจจุบันการดำเนินการตามพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ท่านคิดว่ามีปัญหาหรือไม่ อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยแก้ปัญหที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ อย่างไร

๖) ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

๒. ผลการรับฟังความคิดเห็น

ผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา www.parliament.go.th และจากการส่งประเด็นไปรับฟังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง รวมทั้งการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นด้วยวิธีจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น สรุปได้เป็นรายประเด็น ได้ดังนี้

๑) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” ตามร่างมาตรา ๓

มีผู้ไม่เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) การกำหนดให้ผู้แทนเกษตรกรโคนมมาจากภาคส่วนที่หลากหลายนั้นมีความเหมาะสม เนื่องจากไม่ควรจำกัดเฉพาะตัวแทนจากชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด เพราะยังมีเกษตรกรอีกเป็นจำนวนมากที่มิได้สังกัดสหกรณ์ ซึ่งควรมีโอกาสในการเป็นผู้แทนด้วย

(๒) การเพิ่มบทนิยามดังกล่าวจะช่วยสร้างความชัดเจนในการจำแนกความแตกต่างระหว่างคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” กับ “เกษตรกรโคนม” อันจะเป็นประโยชน์ต่อการบังคับใช้กฎหมายในอนาคต

(๓) บทนิยามที่กำหนดขึ้นใหม่ดังกล่าวมีความครอบคลุมทั้งในด้านความหมาย และวิธีการได้มาซึ่งผู้แทนเกษตรกรโคนม ทำให้การดำเนินการตามกฎหมายมีความชัดเจนยิ่งขึ้น

(๔) ควรจัดให้มีการหารือร่วมกับภาคเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม เพื่อให้การกำหนดบทนิยาม มีความสอดคล้องกับข้อเท็จจริงและเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย รวมทั้งสอดคล้องกับบทนิยามเดิมของคำว่า “เกษตรกรโคนม” ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑

(๕) ควรพิจารณาทบทวนการใช้คำว่า “เกษตรกรโคนม” โดยอาจเปลี่ยนเป็น “เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม” เพื่อให้สื่อความหมายได้อย่างชัดเจนและตรงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายมากยิ่งขึ้น

(๖) ในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้แทนเกษตรกรโคนม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรกำหนดให้มีความโปร่งใส เป็นธรรม และสามารถตรวจสอบได้ เพื่อให้ได้ผู้แทนที่สามารถสะท้อนความต้องการของกลุ่มเกษตรกรโคนมได้อย่างแท้จริง

(๗) ผู้แทนเกษตรกรโคนมควรมาจากเกษตรกรโคนมโดยแท้ โดยอาจพิจารณาคัดเลือกจากผู้ทรงคุณวุฒิในสภาเกษตรกรทั้งระดับจังหวัดและระดับประเทศ หรือผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมดีเด่น เพื่อให้ได้ผู้แทนที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์อย่างแท้จริง

(๘) ควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกผู้แทนเกษตรกรโคนมที่ชัดเจน โดยจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากเกษตรกร และกำหนดให้มีผู้แทนจากแต่ละภูมิภาค เพื่อให้เกิดการกระจายตัวของผู้แทนและสามารถดูแลผลประโยชน์ของเกษตรกรได้อย่างทั่วถึง นอกจากนี้ ต้องไม่มีความซ้ำซ้อนกับตัวแทนองค์กร โดยต้องมีการแบ่งแยกบทบาทระหว่างผู้แทนองค์กรกับผู้แทนเกษตรกรอย่างชัดเจน และต้องคำนึงถึงความคิดเห็นของเกษตรกรเป็นสำคัญ

๒) ทานเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ และแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและที่มาของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยกำหนดให้มีจำนวน ๑๔ คน จากเดิมกำหนดไว้เพียง ๑๒ คน โดยมีสัดส่วนจากผู้แทนเกษตรกรโคนม และผู้แทนสภาองค์กรของผู้บริโภค รวมทั้งกำหนดให้อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นกรรมการและเลขานุการ เพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ตามร่างมาตรา ๔

มีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) การกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการเพื่อเกษตรกรให้มีความรวดเร็วยิ่งขึ้น เนื่องจากสามารถผลักดันนโยบายและการตัดสินใจที่สำคัญได้โดยตรง อย่างไรก็ตามก็ดี ฝ่ายการเมืองควรมีบทบาทเฉพาะการกำหนดนโยบายในภาพรวมเท่านั้น แต่ไม่ควรเป็นผู้พิจารณาหรือใช้ดุลพินิจโดยตรง

(๒) ในปัจจุบันองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และภารกิจขององค์กร แต่การปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมโดยให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วม จะทำให้การพิจารณาและตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ มีความรอบด้านและสะท้อนความต้องการของทุกภาคส่วนได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ การปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมควรผ่านกระบวนการหารือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ เพื่อให้การปฏิบัติงานเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ตลอดจนต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างผู้แทนภาครัฐและภาคเอกชนด้วย

(๓) ในประเด็นเกี่ยวกับฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ควรกำหนดให้องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) ทำหน้าที่เลขานุการเพื่อดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ต่อไป เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่เหมาะสมในการดำเนินการ ในขณะที่กรมปศุสัตว์มีข้อจำกัดในการทำสัญญากับรัฐ อย่างไรก็ตาม การกำหนดให้อธิบดีกรมปศุสัตว์เป็นกรรมการและเลขานุการ จะทำให้การประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ มีความสะดวกยิ่งขึ้น

๓) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการกำหนดให้การประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมต้องมีการนัดประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง โดยในการประชุมแต่ละครั้งต้องมีวาระการพิจารณาตามมาตรา ๑๐ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ตามร่างมาตรา ๕

มีผู้เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) การกำหนดจำนวนครั้งของการประชุมที่ชัดเจนจะเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยให้การควบคุมดูแลอุตสาหกรรมนมเป็นไปอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง

(๒) การกำหนดกรอบเวลาการประชุมที่แน่นอนจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน ทั้งเกษตรกร ผู้ประกอบการ และผู้บริโภคผลิตภัณฑ์นม เนื่องจากสามารถคาดการณ์และวางแผนการดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบ

(๓) การกำหนดวาระการประชุม ควรมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เนื่องจากหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีความเกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับ อีกทั้งบางประเด็นมีข้อจำกัดซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับกรอบเวลาและเงื่อนไขที่กำหนดไว้อย่างตายตัว

(๔) การกำหนดราคาซื้อน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ควรพิจารณาจากสถานการณ์ต้นทุนและกลไกตลาดของผลิตภัณฑ์นมทั้งระบบ ซึ่งอาจจำเป็นต้องมีการประชุมเพิ่มเติมนอกเหนือจากกรอบเวลาที่กำหนดไว้

(๕) คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ควรมีความยืดหยุ่นในการพิจารณาแนวทางการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันท่วงที

๔) ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการแก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิตน้ำนมโค และกำหนดราคาซื้อน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่ น้ำนมดิบ ศูนย์รวมนม โรงงานแปรรูปและกระบวนการระหว่างทาง กำหนดหลักเกณฑ์ด้านคุณภาพ วันรับซื้อและวันหยุดรับซื้อ น้ำนมโคของผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์นม รวมถึงแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานซึ่งจะต้อง ประกอบด้วยผู้แทนเกษตรกรโคนม ผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนม ผู้แทนผู้ประกอบการผลิตผลิตภัณฑ์นม และผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนมในจำนวนที่เท่ากัน เพื่อดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ รวมถึงกำหนดให้มีหน้าที่และอำนาจจัดทำรายงานการประชุม รายงานผลการดำเนินงานประจำปี ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม และข้อมูลการวิเคราะห์ต้นทุนและโครงสร้างราคานม และผลิตภัณฑ์นม โดยให้เผยแพร่ต่อสาธารณชนภายในระยะเวลา ๑ เดือนนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการ โคนมและผลิตภัณฑ์นมรับรอง รวมถึงรายงานการประชุมและรายงานผลการดำเนินการงานของ คณะอนุกรรมการด้วย

มีผู้ชี้เห็นด้วย โดยมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

(๑) การกำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีหน้าที่และอำนาจในการเผยแพร่ ข้อมูลต่อสาธารณชนจะช่วยเสริมสร้างความโปร่งใสและความรวดเร็วในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับ หลักธรรมาภิบาลและการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี อย่างไรก็ตาม การเผยแพร่ข้อมูลโดยเฉพาะต้นทุน และโครงสร้างราคานมและผลิตภัณฑ์นมอันเป็นข้อมูลที่มีความอ่อนไหวและถือเป็นความลับทางธุรกิจ ต่อสาธารณชน อาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมนมทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงความสามารถ ในการแข่งขันของผลิตภัณฑ์นมไทยในตลาดโลกได้

(๒) การปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีผู้มีส่วน ได้เสียร่วมเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการมีความเหมาะสม เนื่องจากจะทำให้การตัดสินใจในเรื่อง ต่าง ๆ สะท้อนความต้องการของทุกภาคส่วนได้อย่างแท้จริง

(๓) การเพิ่มเติมอำนาจให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมดังกล่าวจะช่วย แก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการฟาร์มโคนม โดยเฉพาะเกี่ยวกับต้นทุนอาหารสัตว์และการขนส่ง ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อเกษตรกร

(๔) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจของคณะกรรมการโคนมและ ผลิตภัณฑ์นม และฝ่ายเลขานุการควรให้ความสำคัญกับการนำข้อมูลอุปสงค์และอุปทานของน้ำนมดิบ ภายในประเทศมาใช้ประโยชน์ในการคำนวณต้นทุนการผลิตและการกำหนดราคาซื้อน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ทั้งนี้ เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาสินค้าราคาตกต่ำอันเนื่องมาจากภาวะน้ำนมดิบล้นตลาด และยังเป็นเตรียมความพร้อมรับมือกับภาวะวิกฤติอื่น ๆ เช่น การเกิดโรคระบาดรุนแรงในสัตว์

(๕) ควรมีการทบทวนการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะทำงานในการประชุม ครั้งแรกของทุกปี เพื่อให้การดำเนินงานมีความต่อเนื่องและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

(๖) การกำหนดหลักเกณฑ์ด้านคุณภาพควรยึดตามมาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพในการกำกับดูแลคุณภาพผลิตภัณฑ์

(๓) ควรเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาการปกป้องและดูแลเพื่อดำรงไว้ซึ่งอาชีพการเลี้ยงโคนมของประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการประกอบอาชีพของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม

(๔) การเผยแพร่รายงานการประชุมและข้อมูลต่าง ๆ ควรกำหนดกรอบระยะเวลาที่ชัดเจน โดยเสนอให้ดำเนินการภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่มีการรับรองมติ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถรับทราบข้อมูลและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทันทั่วถึง

๕) ปัจจุบันการดำเนินการตามพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ท่านคิดว่ามีปัญหาหรือไม่ อย่างไร และการเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะช่วยแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้หรือไม่ อย่างไร

มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) การดำเนินการตามพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ มีความล่าช้าและส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม โดยเฉพาะในด้านการปรับราคาซื้อน้ำนมดิบและการแก้ไขปัญหาเร่งด่วนต่าง ๆ

(๒) เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมได้รับผลกระทบอย่างมากจากภาวะเศรษฐกิจโลก ซึ่งส่งผลให้ราคาวัตถุดิบอาหารสัตว์มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับการเปิดการค้าเสรีทำให้มีการแข่งขันจากต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น และผู้ประกอบการโคนมขนาดเล็กไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ จนบางรายต้องเลิกประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนม

(๓) หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมตามมาตรา ๑๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ มีปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดราคา กล่าวคือ คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมสามารถกำหนดราคาซื้อน้ำนมได้เฉพาะหน้าศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบเท่านั้น ในขณะที่การกำหนดราคาซื้อน้ำนมหน้าโรงงานแปรรูปมีความเชื่อมโยงกับราคาจำหน่ายในตลาดนมพาณิชย์ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพาณิชย์ อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อการใช้จ่ายงบประมาณในโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนอีกด้วย

(๔) ควรส่งเสริมมาตรการระยะยาวที่มุ่งเน้นการยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและองค์กรที่เกี่ยวข้อง โดยให้ความสำคัญกับการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา การเสริมสร้างทักษะการบริหารธุรกิจการเกษตร การพัฒนาระบบการควบคุมกิจการของเกษตรกรรายย่อย และการเพิ่มทักษะการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาระบบการจัดการข้อมูล ตลอดจนการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

(๕) ควรพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ให้สามารถกำหนดราคาจำหน่ายหรือโครงสร้างราคาได้ทั้งระบบ ทั้งในส่วนของการซื้อและการขาย โดยอาจพิจารณาใช้แนวทางเดียวกันกับอำนาจของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ตามมาตรา ๖ (๒)

แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕^๖ ทั้งนี้ เพื่อให้การบริหารจัดการ
ราคาตลาดหวั่งโซ่อุปทานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

๖) ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีดังนี้

(๑) ควรทบทวนบทนิยามที่มีความซ้ำซ้อนกันระหว่างคำว่า “ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม”
และ “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” ซึ่งปัจจุบันมีความหมายเหมือนกันทุกประการ คือ “บุคคล
หรือนิติบุคคลที่ทำธุรกิจการผลิตหรือจำหน่ายโคนมหรือผลิตภัณฑ์นม หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด”
การมีบทนิยามที่ซ้ำซ้อนเช่นนี้อาจก่อให้เกิดปัญหาในการตีความและการบังคับใช้กฎหมายในอนาคต

(๒) ควรทบทวนและปรับปรุงมาตรฐานการรับซื้อน้ำนมดิบให้สอดคล้องกับมาตรฐาน
ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เพื่อให้เกิดการควบคุมคุณภาพที่เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งระบบ

(๓) จากการสำรวจความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของรัฐสภา พบว่า
ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน ๔ คน เห็นสมควรให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่านเป็นกฎหมาย
ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียในการปรับปรุงกฎหมายฉบับนี้

๓. สรุปการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากการตราพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... มีดังนี้^๗

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

เพิ่มขีดความสามารถของประเทศในการแข่งขันอุตสาหกรรมนมจากการเปิดการค้าเสรี
กรณีสินค้านมและผลิตภัณฑ์นม

ผลกระทบต่อสังคม

สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยเป็นการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วม
ของภาคประชาชนในการร่วมตัดสินใจเชิงนโยบายร่วมกับภาครัฐ ก่อให้เกิดความเสมอภาคในการแข่งขัน
อย่างเป็นธรรม รวมทั้งสะท้อนความต้องการของกลุ่มเกษตรกรโคนมได้อย่างแท้จริง

ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

- ไม่มี -

^๖ พระราชบัญญัติคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๖ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๖ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการกำหนดราคาพลังงานให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนา
พลังงานของประเทศ

(๓) ติดตาม ดูแล ประสาน สนับสนุนและเร่งรัดการดำเนินการของคณะกรรมการทั้งหลายที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับ
พลังงาน ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับพลังงาน เพื่อให้มีการดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบาย
และแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ

(๔) ประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและแผนการบริหารและพัฒนาพลังงานของประเทศ

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย”.

^๗ รายงานผลการวิเคราะห์ผลกระทบอันเกิดจากร่างกฎหมาย (ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย), น. ๓-๑ ถึง ๔-๑.

๔. การเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประชาชน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้มีการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ผ่านทางเว็บไซต์ของรัฐสภา (www.parliament.go.th) ตั้งแต่วันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๗

๕. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปสู่ภาคประชาชน ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๖. ความเห็นต่อการดำเนินการตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

จากการตรวจสอบเอกสารและหลักฐานที่เสนอมาพร้อมกับร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เห็นว่า ได้มีการดำเนินการให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๗๗ วรรคสอง แล้ว

บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกต
ของร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....*

๑. ความเป็นมา

โดยที่พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับมาแล้วเป็นเวลา ๑๖ ปี และยังไม่เคยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งในทางปฏิบัติยังคงมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการกำหนดราคา เพราะการปรับราคาน้ำนมโคเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโคนมนั้น กระพบกับผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบอุตสาหกรรมนมทั้งระบบ การที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีแต่เพียงอำนาจในการกำหนดราคาซื้อน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม แต่ไม่มีอำนาจกำหนดราคาจำหน่ายน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ทำให้การปรับราคาน้ำนมโคเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโคนมไม่สามารถดำเนินการได้ทันทั่วถึง จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการ และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องในระบบอุตสาหกรรมนมทั้งระบบ รวมถึงบทนิยามที่ยังไม่มีความชัดเจน^๑

ทั้งนี้ ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล (ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ ได้เข้าสู่วาระพิจารณาของที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘^๒ และครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๘^๓ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบให้นำร่างพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญทำนองเดียวกันอีกจำนวน ๑ ฉบับ คือ ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย นายกฤติทัช แสงธนโยธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม กับคณะ ต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๗ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติในวาระที่หนึ่ง รับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ พร้อมกันไปด้วยคะแนนเสียง ๓๖๕ เสียง ไม่รับหลักการ ไม่มี ดออกเสียง ไม่มี และไม่ลงคะแนนเสียง ๒ เสียง^๔ และได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน ๓๑ คน เพื่อพิจารณาในวาระที่สอง ชั้นคณะกรรมการธิการ โดยถือเอาร่างพระราชบัญญัติของนายกฤติทัช แสงธนโยธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา กำหนดการแปรญัตติภายใน ๒๑ วัน

* เรียบเรียงโดยนางสาวอวิการ์รัตน์ นิยมไทย นิตกรชำนาญการ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา.

^๑ บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายกฤติทัช แสงธนโยธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ).

^๒ บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘.

^๓ บันทึกการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๘.

^๔ บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๘.

๒. บทวิเคราะห์^๕

๒.๑ ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยาม

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ได้กำหนดให้มีการเพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” ในร่างมาตรา ๓ และได้กำหนดให้ “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” เป็นส่วนหนึ่งในองค์ประกอบของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม จะทำให้เกษตรกรโคนมทั่วประเทศที่ไม่ได้สังกัดองค์กรเกษตรกรโคนม แต่ถือได้ว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมนม มีโอกาสส่งตัวแทนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อสะท้อนถึงปัญหาและความต้องการของเกษตรกรโคนมให้เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม อันเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการกำหนดนโยบายและการตัดสินใจที่สำคัญ สร้างความเชื่อมั่นในระบบการทำงานและยังเป็นประโยชน์ต่อการสื่อสารและสร้างเข้าใจกับเกษตรกรโคนม รวมทั้งยังสอดคล้องกับหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ที่ต้องการส่งเสริมการมีส่วนร่วมตั้งแต่การให้ข้อมูลแก่ประชาชน การปรึกษาหารือประชาชน การเชิญประชาชนให้เข้าร่วมทำงาน ตลอดจนการให้อำนาจแก่ประชาชนในการตัดสินใจเรื่องหนึ่งเรื่องใดด้วย

๒.๒ ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ได้กำหนดให้มีการยกเลิกกรรมการบางตำแหน่ง และเพิ่มกรรมการจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องแทน จะทำให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิที่หลากหลาย โดยเฉพาะการเพิ่มอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับที่เสนอโดยนายกฤตทิช แสงธนโยธิน ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติให้ใช้เป็นร่างหลักในการพิจารณานั้น จะทำให้การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมในด้านเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ การกำหนดให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยเฉพาะการเพิ่ม “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” และ “ผู้แทนสภาองค์กรของผู้บริโภค” ยังทำให้เกิดความเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมนม ในขณะเดียวกันก็สามารถคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคผลิตภัณฑ์นมได้มากขึ้นด้วย

ส่วนการแก้ไขเพิ่มเติมตำแหน่งกรรมการและเลขานุการนั้น ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ได้กำหนดให้ “อธิบดีกรมปศุสัตว์” เป็นกรรมการและเลขานุการ แทน “ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย” และให้กรมปศุสัตว์ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมแทนองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย จะทำให้การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

^๕ เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะ เป็นผู้เสนอ) ของสำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร อ.พ. ๙/๒๕๖๘ สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สองเพิ่มเติม (Supplement) จาก อ.พ. ๓๕/๒๕๖๗ สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง.

เนื่องจากกรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง และทำให้การประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ มีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การดำเนินการดังกล่าวอาจกระทบต่อภารกิจของกรมปศุสัตว์ โดยเฉพาะในกรณีที่ต้องจัดให้มีหน่วยงานใหม่เพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบงานเลขานุการและการประชุมของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

ทั้งนี้ การพิจารณาทบทวนองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ย่อมทำให้การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมตามกฎหมายมีประสิทธิภาพ และสามารถเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียได้มากยิ่งขึ้น

๒.๓ ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมการประชุมของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

ร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับ ได้กำหนดให้มีจำนวนครั้งขึ้นต่ำของการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง เป็นการกำหนดกรอบการประชุมที่ชัดเจน ซึ่งจะช่วยสร้างความต่อเนื่องในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโคนมและผลิตภัณฑ์นมได้อย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งเป็นหลักประกันว่าปัญหาสำคัญเกี่ยวกับโคนมและผลิตภัณฑ์นมจะได้รับการพิจารณาอย่างสม่ำเสมอ

๒.๔ ประเด็นการแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

การแก้ไขเพิ่มเติมหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความครอบคลุมและโปร่งใสมากขึ้น จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้แก่เกษตรกรโคนมและผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมนม รวมทั้งผู้บริโภคได้มากยิ่งขึ้น

๓. บทวิเคราะห์ข้อดีและข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติ

ข้อดีของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ทั้ง ๒ ฉบับ ซึ่งให้ความสำคัญกับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ รวมทั้งหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม และคณะกรรมการหรือคณะทำงานที่แต่งตั้งขึ้นตามกฎหมาย ตลอดจนให้มีการเปิดเผยและเผยแพร่รายงานการประชุมและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมและคณะกรรมการ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้น จะก่อให้เกิดการส่งเสริมบทบาทการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการร่วมตัดสินใจเชิงนโยบายร่วมกับคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังเป็นการสะท้อนปัญหาในเชิงพื้นที่และปัญหาที่กระทบต่อผู้ผลิตและผู้บริโภคผลิตภัณฑ์นมโดยตรง อันเป็นการแก้ไขปัญหาด้านต้นทุนอาหารสัตว์และการขนส่ง การเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการผลิตอาหารสัตว์ การป้องกันและควบคุมโรค การควบคุมคุณภาพน้ำนมดิบ และวิธีการเก็บรักษาน้ำนมดิบก่อนนำไปสู่กระบวนการแปรรูป การแก้ปัญหาราคาสินค้าตกต่ำจากภาวะน้ำนมดิบล้นตลาด และการเพิ่มประสิทธิภาพในการวางแผนบริหารจัดการอุตสาหกรรมนมในประเทศ รวมทั้งเป็นการลดผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นม

ข้อสังเกตเกี่ยวกับบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติ

การเลี้ยงโคนมเป็นหนึ่งในอาชีพพระราชทานจากสายพระเนตรอันยาวไกลในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงอยากให้ประชาชนชาวไทย

มีนมไว้ดื่มกิน เกษตรกรได้มีอาชีพที่มั่นคง โดยการเลี้ยงโคนมในยุคแรกเต็มไปด้วยอุปสรรคเนื่องจากโคนมเป็นสัตว์เมืองหนาวจึงทำให้ผลผลิตน้ำนมที่ได้ไม่ดีเท่าที่ควร อีกทั้งคนไทยในสมัยนั้นยังไม่รู้จักและคุ้นเคยกับการดื่มนมเพราะไม่ใช่อาหารประจำถิ่น แต่ด้วยพระราชปณิธานอันแน่วแน่ของพระองค์ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญ ผู้ที่เกี่ยวข้องจึงได้น้อมนำพระราชดำริ โดยการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดอาชีพเลี้ยงโคนมขึ้นมาในประเทศไทยอย่างแพร่หลาย จนกลายเป็นอุตสาหกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ

สำหรับพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ตราขึ้นโดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพ และสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของชาติ เพื่อรักษาผลประโยชน์และให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมนมทั้งระบบ ได้แก่ เกษตรกรโคนม ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมและผู้บริโภค รวมทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรมนมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตน้ำนมโคในประเทศให้มีเสถียรภาพ มีน้ำนมที่มีคุณภาพ และสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องมีคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กรเกษตรกรโคนม ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม และภาคราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย แผนการดำเนินงาน และมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมนมทั้งระบบให้บรรลุวัตถุประสงค์ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกฎหมายดังกล่าวได้ใช้บังคับมาระยะเวลาหนึ่ง ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงได้มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว โดยเฉพาะเรื่ององค์ประกอบ และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมเป็นไปด้วยความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมบางประการ กล่าวคือ การมีผู้แทนเกษตรกรในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมเพิ่มขึ้นจะทำให้เกษตรกรมีกระบอกเสียงในการกำหนดนโยบายมากขึ้น แต่การกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้แทนที่เข้มงวดก็อาจทำให้เกษตรกรบางกลุ่ม โดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยที่ไม่ได้สังกัดองค์กรเกษตรกรโคนมเสียโอกาสในการเข้าไปมีส่วนร่วม นอกจากนี้ แม้จะมีกลไกในการกำหนดราคาที่ชัดเจนขึ้น แต่หากขาดมาตรการสนับสนุนด้านต้นทุนการผลิตแล้ว เกษตรกรก็อาจประสบปัญหาในการประกอบอาชีพได้ ส่วนผู้ประกอบการก็ต้องปรับตัวให้เข้ากับระบบการกำหนดราคาและมาตรฐานใหม่ที่มีความเข้มงวดมากขึ้น โดยเฉพาะการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนและโครงสร้างราคาที่สามารถสะท้อนต่อความลับทางการค้า และอาจส่งผลต่อการแข่งขันในตลาดทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ระบบที่มีความโปร่งใสและคาดการณ์ได้มากขึ้น จะช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถวางแผนธุรกิจได้ดียิ่งขึ้น สำหรับผู้บริโภคนั้น การมีผู้แทนในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมจะช่วยให้การกำหนดนโยบายคำนึงถึงผลประโยชน์ของผู้บริโภคมากขึ้น และการกำหนดมาตรฐานคุณภาพที่ชัดเจนจะช่วยสร้างความมั่นใจในผลิตภัณฑ์มากขึ้นด้วย

ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

บทความ เรื่อง “สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑”^๑

ความเป็นมาของพระราชบัญญัติ

ในอดีตที่ผ่านมาประเทศไทยยังไม่มีมาตรการในการบริหารจัดการโคนมทั้งระบบ จึงทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมประสบปัญหาด้านราคาน้ำนมดิบ หรือปริมาณน้ำนมดิบล้นตลาด จากปัญหาดังกล่าว พลอากาศเอก ระเด่น ฟังพัทธ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. .... ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐^๒ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๐/๒๕๕๐ วันพุธที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๐^๓ เมื่อร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. .... ได้ผ่านการพิจารณาและเห็นชอบให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว นายกรัฐมนตรีได้นำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธยให้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป^๔ ทั้งนี้ ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอนที่ ๒๘ ก หน้า ๑๔ เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และขอบเขตการมีผลบังคับใช้

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ตราขึ้นโดยมีความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีเสถียรภาพ และสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของชาติ เพื่อรักษาผลประโยชน์และความเป็นธรรมแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมนมทั้งระบบ ได้แก่ เกษตรกรโคนม ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม และผู้บริโภค รวมทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรมนมและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต น้ำนมโคในประเทศไทยให้มีเสถียรภาพ มีน้ำนมที่มีคุณภาพ และสามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ดังนั้น ในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวจำเป็นต้องมีคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กรเกษตรกรโคนม ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม และภาคราชการที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย แผนงานการดำเนินงาน และมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมนมทั้งระบบให้บรรลุวัตถุประสงค์

---

^๑ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์, คำอธิบายสาระสำคัญของพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑, ๕ - ๙.

^๒ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๒๙๓ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ทำหน้าที่รัฐสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้จนกว่าจะมีการประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรกตามมาตรา ๑๒๗ ตรี

^๓ เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. .... (พลอากาศเอก ระเด่น ฟังพัทธ์ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และคณะ เป็นผู้เสนอ) ของสำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา อ.พ. ๒๗๙/๒๕๕๐.

^๔ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๐ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๕๐ ร่างพระราชบัญญัติที่ได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว ให้นายกรัฐมนตรีนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่รับร่างพระราชบัญญัตินั้นจากรัฐสภาเพื่อพระมหากษัตริย์ทรงลงพระปรมาภิไธย และเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับเป็นกฎหมายได้”.

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ มีขอบเขตในการบังคับใช้แก่บุคคลที่กฎหมายกำหนดให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

๑. หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่กฎหมายกำหนดให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมโดยตำแหน่ง และ

๒. บุคคลที่กฎหมายกำหนดให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ซึ่งมาจากการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ยังมีผลบังคับใช้แก่ประชาชนทั่วไปด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม และผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม ซึ่งเป็นผู้ที่อาจจะถูกบทบัญญัติบางประการของกฎหมายฉบับนี้จำกัดสิทธิและเสรีภาพ ผ่านการใช้อำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เช่น การเพิกถอนสิทธิการซื้อขายนํ้านมดิบ หรือการกำหนดเบี้ยปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ส่วนผู้บริโภคหรือประชาชนทั่วไปนั้น แม้มิได้อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายฉบับนี้โดยตรง แต่ย่อมเป็นผู้ได้รับผลกระทบในทางอ้อม เนื่องจากการกำหนดนโยบาย แผนงานการดำเนินงาน และมาตรการต่าง ๆ ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมส่งผลต่อคุณภาพของผลิตภัณฑ์นมที่ประชาชนทุกคนได้บริโภค

สาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการบัญญัติให้มีคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมขึ้นเพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการ การกำหนดนโยบาย แผนงานการดำเนินงาน และมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมนมทั้งระบบ โดยสามารถจำแนกบทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้ออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ ได้ ดังนี้

บทนิยาม

มาตรา ๓ ได้บัญญัติบทนิยามไว้ ดังนี้

บทนิยาม	ความหมาย
โคนม	โคซึ่งตามปกติเลี้ยงไว้เพื่อการผลิตนม
ผลิตภัณฑ์นม	ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการนำนํ้านมโค นมผงและนมคั้นรูปมาผ่านขบวนการผลิต โดยการแยกออกหรือเติมเข้าไปซึ่งวัตถุอื่นใดหรือแยกมันเนยบางส่วนหรือเกือบทั้งหมดออกจากนม
อุตสาหกรรมนม	การผลิต ซื้อ ขาย แลกเปลี่ยนและให้ซึ่งนํ้านมโค เนื่อโคนมและผลิตภัณฑ์จากนํ้านมและเนื่อโคนม ตลอดจนอาหารสัตว์ นํ้าเชื้อตัวอ่อน และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการผลิตและการตลาด การบริการเกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม การผลิตผลิตภัณฑ์จากนํ้านมและเนื่อโคนม และการดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือต่อเนื่องกับอุตสาหกรรมนม
นํ้านมโค	นํ้านมที่รีดจากแม่โคหลังจากคลอดลูกแล้วสามวัน เพื่อให้ปราศจากนํ้านมเหลือง โดยมีได้แยกหรือเติมวัตถุอื่นใดและยังไม่ผ่านกรรมวิธีการผลิตในขั้นตอนใด ๆ

บทนิยาม	ความหมาย
นำเข้า	นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร
ส่งออก	นำหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร
เกษตรกรโคนม	ผู้ซึ่งประกอบอาชีพการเลี้ยงโคนมเพื่อส่งนํ้านมโคให้กับศูนย์รับนํ้านมโคขององค์กรของรัฐ องค์กรของเอกชนหรือสหกรณ์
องค์กรเกษตรกรโคนม	สมาคม สหกรณ์ หรือกลุ่มเกษตรกรโคนมที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายแต่ไม่รวมถึงบริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญที่มีเกษตรกรโคนมเป็นผู้ถือหุ้นหรือหุ้นส่วนไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน
ผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนม	ผู้ซึ่งเป็นตัวแทนขององค์กรเกษตรกรโคนม
ผู้ประกอบการผลิตภัณฑนม	บุคคลหรือนิติบุคคลที่ทำธุรกิจการผลิตหรือจำหน่ายโคนมหรือผลิตภัณฑนม หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด
ผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑนม	ผู้ซึ่งเป็นตัวแทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑนม
ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม	บุคคลหรือนิติบุคคลที่ทำธุรกิจการผลิตหรือจำหน่ายโคนมหรือผลิตภัณฑนม หรือตามที่คณะกรรมการกำหนด
คณะกรรมการ	คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑนม
รัฐมนตรี	รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ทั้งนี้ รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑนม

มาตรา ๔ ได้บัญญัติองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑนมไว้เป็น ๒ ส่วน ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

๑. หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่กฎหมายกำหนดให้เป็นกรรมการในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑนม โดยตำแหน่ง จำนวน ๑๓ คน ได้แก่

ตำแหน่ง ในหน่วยงานของรัฐ	ตำแหน่ง ในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑนม
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธาน
อธิบดีกรมปศุสัตว์	กรรมการ
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	
อธิบดีกรมการค้าภายใน	
อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ	
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา	
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน	

ตำแหน่ง ในหน่วยงานของรัฐ	ตำแหน่ง ในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม
เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม	
ผู้อำนวยการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	
เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	
ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย	กรรมการและเลขานุการ

๒. บุคคลที่กฎหมายกำหนดให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม จำนวน ๑๒ คน ซึ่งมาจากการแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่

๑) ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในด้านโคนมและผลิตภัณฑ์นมจากสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๒ คน

๒) ผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนม จำนวน ๕ คน ซึ่งเสนอโดยชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด

๓) ผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมและผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม จำนวน ๕ คน ทั้งนี้ พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนม จำนวน ๑ คน และผู้แทนผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมหรือผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม อีกจำนวน ๑ คน ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ โดยมีองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) ทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามมติของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

เนื่องจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมซึ่งมีที่มาจากภาคเอกชน จะมีความแตกต่างจากกรรมการโดยตำแหน่งซึ่งคุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง จะขึ้นอยู่กับการดำรงตำแหน่งหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงได้บัญญัติหลักเกณฑ์เพิ่มเติมสำหรับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างลงไว้ ดังนี้

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม

มาตรา ๕ ได้บัญญัติให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม จำนวน ๑๒ คน ที่ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

๑) เป็นผู้มีสัญชาติไทย โดยไม่จำกัดเพศสภาพ และอายุ

๒) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ดังนั้น หากศาลมีคำสั่งปลดล้มละลาย หรือปลดจากล้มละลายโดยผลของกฎหมาย หรือพ้นกำหนดระยะเวลา ๓ ปีนับตั้งแต่วันที่ศาลพิพากษาให้ล้มละลาย ย่อมไม่ขาดคุณสมบัติ และสามารถได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้

๓) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ดังนั้น ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิด แต่ให้รอ

การลงโทษ หรือรอการกำหนดโทษ ย่อมถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องโทษจำคุก และสามารถได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้ หรือหากต้องโทษจำคุกแต่เป็นความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษก็สามารถได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิได้เช่นกัน

๔) ไม่เคยเป็นผู้ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๗ กล่าวคือ ต้องไม่เคยถูกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สั่งให้ออกจากการเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ ตามมาตรา ๗ (๗) ของพระราชบัญญัติฉบับนี้

๕) ไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นหรือกรรมการที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง ทั้งนี้ เพื่อมิให้เกิดปัญหาในเรื่องของผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดจากการใช้อำนาจรัฐ หรืออำนาจบริหาร

วาระการดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๖ และมาตรา ๘ ได้บัญญัติให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๒ ปี และสามารถได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องอีกได้ แต่ไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกัน ทั้งนี้ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระจะต้องมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมาแทนตำแหน่งที่ว่างลง โดยผู้ที่มาดำรงตำแหน่งแทนจะอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มาแทนเท่านั้น ส่วนกรณีที่มีการดำรงตำแหน่งครบกำหนดตามวาระ ๒ ปี แต่ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นมาแทน กฎหมายกำหนดให้กรรมการคนเดิมอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

การพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๗ ได้บัญญัติให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อครบวาระ ๒ ปี และเมื่อมีเหตุดังต่อไปนี้

๑) ตาย

๒) ลาออก

๓) เป็นบุคคลล้มละลาย ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลภายหลังจากได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ดังนั้น หากเพียงแต่ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดยังไม่ถือเป็นบุคคลล้มละลาย และยังไม่ต้องพ้นจากตำแหน่ง

๔) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ เช่นเดียวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ ที่หากศาลมีคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดแต่ให้รอการลงโทษ หรือรอการกำหนดโทษ ย่อมถือว่าผู้นั้นไม่เคยต้องโทษจำคุก และยังไม่ต้องพ้นจากตำแหน่ง หรือหากต้องโทษจำคุกแต่เป็นความผิดโดยประมาทหรือลหุโทษก็ยังไม่ต้องพ้นจากตำแหน่งเช่นกัน

๕) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ เช่น ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมืองหรือตำแหน่งในทางการเมือง เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นหรือกรรมการที่ปรึกษา หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง ภายหลังจากได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว

๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล

๗) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สั่งให้ออกจากการเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

การประชุมของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

มาตรา ๙ ได้บัญญัติให้การประชุมของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการมีจำนวนทั้งสิ้น ๒๕ คน จึงต้องมีกรรมการมาประชุม จำนวน ๑๓ คนขึ้นไป จึงจะครบองค์ประชุมและดำเนินการประชุมได้ แต่หากปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นประธานกรรมการไม่มาประชุม และมีได้ส่งผู้ใดมาประชุมแทน ต้องเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ทั้งนี้ การวินิจฉัยชี้ขาดโดยมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก โดยกรรมการมีคนหนึ่งเสียง ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน จึงให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีก ๑ เสียง เป็นเสียงชี้ขาด

หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

มาตรา ๑๐ ได้บัญญัติหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมไว้ ดังต่อไปนี้

- ๑) กำหนดนโยบาย แผนงาน มาตรการเพื่อส่งเสริมและพัฒนากลยุทธ์โคนม
  - ๒) กำหนดนโยบายและแผน การผลิตและการจำหน่ายน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ
  - ๓) กำหนดปริมาณและเงื่อนไขการนำเข้า การส่งออกน้ำนมโค นมผง และผลิตภัณฑ์นม
  - ๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิตน้ำนมโคและกำหนดราคาซื้อน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม รวมทั้งกำหนดวันรับซื้อและวันหยุดรับซื้อน้ำนมโคของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม
  - ๕) กำหนดระเบียบว่าด้วยเบี้ยปรับสำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือประกาศที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมกำหนด
  - ๖) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานตามพระราชบัญญัตินี้ และอาจเชิญส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชนหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นหรือคำแนะนำ รวมทั้งขอเอกสารที่เกี่ยวข้อง
  - ๗) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ องค์กรเกษตรกรโคนม ผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม และผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม ในการกำหนดมาตรฐานปัจจัยการผลิตและผลิตภัณฑ์ สถานที่เลี้ยงโคนม ศูนย์รวบรวมน้ำนมโคและโรงงานแปรรูปผลิตภัณฑ์ รวมทั้งระบบการขนส่ง เพื่อให้การผลิตและการตลาดโคนมและผลิตภัณฑ์นมเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐาน และแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับโคนมและผลิตภัณฑ์นม
  - ๘) กำหนดข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศหรือคำสั่งเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้
  - ๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์นมและอุตสาหกรรมนมตามที่กฎหมายกำหนด
- อย่างไรก็ตาม บทบาท ตลอดจนการใช้หน้าที่และอำนาจตามกฎหมายของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมในปัจจุบันได้ลดน้อยลง เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒^๕ ทบทวนระบบบริหารจัดการนมโรงเรียนตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๒ โดยเห็นชอบตามหลักการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอให้มีการบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนโดยคณะกรรมการอาหารนมเพื่อเด็กและเยาวชน เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและลดความซ้ำซ้อนกับการดำเนินการของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ทำให้ปัจจุบันคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม

^๕ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๒, สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, <http://resolution.soc.go.th>.

และอนุกรรมการชุดต่าง ๆ ที่ตั้งขึ้นเพื่อดูแลบริหารจัดการโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียน หมดภาระหน้าที่อันเกี่ยวเนื่องกับโครงการอาหารเสริม (นม) โรงเรียนไปแล้ว และคงเหลือเฉพาะหน้าที่และอำนาจอันเกี่ยวเนื่องกับโคนมและผลิตภัณฑ์นมโดยตรงเท่านั้น อาทิ

๑) การอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ (๑) (๒) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการออกประกาศหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และขั้นตอนการจัดทำบันทึกข้อตกลง (MOU) การซื้อขายน้ำนมโคประจำปี

๒) การอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ (๖) แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ภายใต้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ซึ่งในปัจจุบันมีการแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวน ๔ ชุด ได้แก่

- คณะอนุกรรมการบริหารนมทั้งระบบ
  - คณะอนุกรรมการพิจารณาจัดสรรโควตาและอัตราภาษีนำเข้านมผงขาดมันเนย นมดิบ และนมพร้อมดื่ม
  - คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พัฒนาโคนมและผลิตภัณฑ์นม
  - คณะอนุกรรมการจัดทำข้อเสนอราคาน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม
-

ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

บทความ เรื่อง “แนวทางการจัดการปัญหาการนำเข้าสินค้าประเภทนมจากความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA)”^๑

“การเลี้ยงโคนม” เป็นหนึ่งในอาชีพพระราชทานจาก “พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร” โดยทรงมีพระราชดำริอยากให้ชาวไทยทุกคนเข้าถึง การดื่มนม เนื่องจากนมเป็นอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงและเป็นประโยชน์ต่อร่างกายของมนุษย์ อีกทั้งการเลี้ยงโคนมสามารถส่งเสริมให้เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งที่ว่า “การเลี้ยงโคนมก็เป็นอาชีพที่ดีสำหรับคนไทย เหมาะกับประเทศ และถ้าใช้หลักวิชาที่เหมาะสม ก็จะทำให้ มีความเจริญและมีรายได้ดี” ด้วยการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคนมอย่างต่อเนื่องของรัฐ ทำให้อาชีพ การเลี้ยงโคนมในประเทศไทยเริ่มแพร่หลายจนกลายเป็นหนึ่งในอุตสาหกรรมที่สำคัญของประเทศ นอกจากนี้ ยังมีมาตรการทางการค้าเพื่อควบคุมการนำเข้าสินค้าประเภทนมและปกป้องอุตสาหกรรมนมภายในประเทศ โดยกระทรวงพาณิชย์ได้กำหนดให้ “นมสดชนิดที่มีไขมันต่ำอย่างข้น ไม่ว่าจะทำให้หวานหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งเครื่องดื่มนมประเภทนมปรุงแต่ง และหางนมผง (นมผงขาดมันเนย)” เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาต ในการนำเข้าในราชอาณาจักร

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ประเทศไทยเข้าร่วมเป็นสมาชิกของ “องค์การการค้าโลก” (World Trade Organization : WTO) และได้ผูกพันสินค้าเกษตร ๒๓ รายการ ไว้ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการเกษตร ทำให้ประเทศไทยต้องยกเลิก “มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีในการกีดกันทางการค้า” และเปลี่ยนมาใช้ “มาตรการ โควตาอัตราภาษี (Tariff Rate Quota : TRQ)” ซึ่งกำหนดอัตราภาษีนำเข้าไว้ ๒ อัตรา คือ “อัตราในโควตา” (อัตราสำหรับการนำเข้าที่ไม่เกินโควตาที่ผูกพันไว้กับ WTO) และ “อัตรานอกโควตา” (อัตราสูงสำหรับการนำเข้าที่เกินจากโควตา) โดยกำหนดอัตราอากรในโควตาสำหรับนมและเครื่องดื่มเป็นอัตราร้อยละ ๒๐ นมผงขาดมันเนยเป็นอัตราร้อยละ ๕ ในขณะที่อัตราอากรนอกโควตากำหนดเป็นร้อยละ ๔๑ ร้อยละ ๘๔ และร้อยละ ๒๑๖ ตามลำดับ ซึ่งเห็นได้ว่าอัตราอากรนอกโควตานี้สูงกว่าอัตราอากรในโควตา เป็นอย่างมาก ส่งผลให้ต้นทุนการนำเข้าสินค้าสูงขึ้นทำให้ผู้ผลิตนมภายในประเทศสามารถแข่งขันกับ สินค้านำเข้าได้มากขึ้น โดยเมื่อมีการนำเข้าสินค้าประเภทนม พนักงานศุลกากรจะตรวจสอบพิกัดอัตรา ศุลกากรว่าตรงตามสินค้านำเข้าหรือไม่ เนื่องจากมักจะมีการสำแดงประเภทพิกัดศุลกากรที่ไม่อยู่ใน ขยายสินค้าที่ถูกควบคุมอันเป็นการสำแดงเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงอากร และตรวจสอบหนังสือรับรอง แสดงการได้รับสิทธิในการชำระภาษีในและนอกโควตา เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมนมในประเทศและสอดคล้อง กับพันธกิจของกรมศุลกากรในด้านการส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศด้วยมาตรการทางศุลกากร ดังนั้น มาตรการโควตาอัตราภาษีจึงถือเป็นมาตรการที่ทำให้ประเทศไทยยังคงควบคุมปริมาณการนำเข้าสินค้า ประเภทนมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

^๑ นายกรณชัย ปัญญาวัฒนพงศ์ นายด่านศุลกากรมุกดาหาร สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ https://www.customs.go.th/cont_strc_simple_with_date.php?current_id=14232832414d505f48464b4c464b46.

ผลกระทบจากความตกลงเขตการค้าเสรีต่ออุตสาหกรรมนมภายในประเทศ

ปัจจุบันรัฐบาลไทยได้มีการเจรจาความตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) กับหลายประเทศ ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบโควตาการนำเข้าสินค้าประเภทนม รวมถึงการควบคุมการนำเข้าสินค้าดังกล่าวด้วย โดยมีการจัดทำ FTA กับ ๒ กลุ่มเศรษฐกิจ คือ “ASEAN” และ “BIMSTEC” และ FTA กับ ๘ ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น จีน อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ บาห์เรน และเปรู เพื่อเป็นการรักษา สถานภาพและศักยภาพในการส่งออกของประเทศ ซึ่งมุ่งเน้นการขยายโอกาสส่งออกและเพิ่มความสามารถ ในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าไทยในตลาดโลก

จากสถิติการนำเข้าสินค้าประเภทนม ๕ ปีย้อนหลัง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าการนำเข้าสินค้าประเภทนมในแต่ละปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีปริมาณการนำเข้าสินค้านมและครีม รวม ๑๖,๔๙๐ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๑,๔๙๖ ล้านบาท นมผงขาดมันเนยรวม ๓๒๐,๔๔๑ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๒๔,๖๘๐ ล้านบาท และเครื่องดื่มนมรวม ๓๘,๘๒๙ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๒,๓๓๐ ล้านบาท ซึ่งนมผงขาดมันเนยเป็นสินค้า ที่ประเทศไทยนำเข้ามากที่สุด เนื่องจากสามารถนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อาหารอื่น ๆ ได้หลายประเภท เช่น นมเปรี้ยว ไอศกรีม และช็อกโกแลต อีกทั้งการเข้าร่วมในความตกลงเขตการค้าเสรีต่าง ๆ ทำให้ ประเทศไทยลดอัตราอากรของสินค้าประเภทนมเหลือร้อยละ ๐ เกือบทั้งหมด ยกเว้นประเทศออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ซึ่งเป็นประเทศผู้ผลิตนมรายใหญ่ของโลกและมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าประเทศไทย โดยประเทศไทยมีแผนลดอัตราอากรเหลือร้อยละ ๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และ พ.ศ. ๒๕๖๘ ตามลำดับ^๓ การลดอัตราอากรดังกล่าวส่งผลให้การนำเข้าสินค้าประเภทนมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น การเข้าร่วม ในความตกลงเขตการค้าเสรีจึงส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมนมและเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม ภายในประเทศและอาจทำให้เกิดภาวะของนมล้นตลาดได้

แนวทางในการจัดการปัญหาผลกระทบจากความตกลงเขตการค้าเสรี

นอกเหนือจากภารกิจหลักของกรมศุลกากรในการจัดเก็บภาษีอากรแล้ว ยังมีหน้าที่ในการควบคุม การนำเข้าสินค้าให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรกับประเทศนอกกลุ่ม ความตกลงการค้าเสรีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และลดผลกระทบจากปัญหาสินค้านมล้นตลาด ผู้เขียนจึงขอเสนอแนวทางดำเนินการ ดังนี้

๑) พัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบสินค้าประเภทนม โดยบูรณาการ ข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น เชื่อมโยงข้อมูลกับองค์การอาหารและยาในส่วนของการจดทะเบียน อาหารหรือการแจ้งรายละเอียดอาหาร เพื่อใช้ตรวจสอบส่วนประกอบของสินค้าที่นำเข้าว่าเป็นสินค้า ตรงตามที่สำแดงหรือไม่ และเชื่อมโยงข้อมูลกับกระทรวงพาณิชย์เพื่อตรวจสอบการนำเข้าสินค้าจากประเทศ ที่มาตรการโควตาอัตราภาษียังคงบังคับใช้อยู่ โดยเปรียบเทียบปริมาณโควตาที่ผู้นำเข้าได้รับจัดสรร กับปริมาณที่นำเข้าจริง เพื่อเฝ้าระวังการสำแดงเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงการเสียอากร

^๒ ข้อมูลการนำเข้าสินค้าประเภทนมจากรายงานสารสนเทศศุลกากร กรมศุลกากร.

^๓ ปัจจุบันข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) ไทย - ออสเตรเลีย และไทย - นิวซีแลนด์ กำหนดให้ลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้านม และผลิตภัณฑ์จากนม เป็นอัตราร้อยละ ๐ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘.

๒) เน้นการตรวจสอบกรณีการสำแดงเมืองกำเนิดอันเป็นเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงอากร เนื่องจากอาจเกิดกรณีสินค้าจากประเทศนอกความตกลงการค้าเสรีสำแดงถิ่นกำเนิดของสินค้าเป็นประเทศที่อยู่ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีเพื่อยกเว้นอากรและนำเข้ามาก ส่งผลให้เกิดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมและทำให้รัฐสูญเสียรายได้จากการจัดเก็บภาษีอากร ซึ่งกรณีนี้กรมศุลกากรควรดำเนินการพัฒนาระบบเพื่อควบคุมการนำเข้าสินค้าตั้งแต่ข้อมูลหนังสือแสดงถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศคู่สัญญาจนถึงการนำเข้าในราชอาณาจักร และแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างประเทศคู่เจรจาเขตการค้าเสรีเพื่อดำเนินการป้องกันการนำเข้าสินค้าที่ผิดกฎหมายได้อย่างทันท่วงที

๓) ติดตามและจัดเก็บข้อมูลการนำเข้าสินค้าประเภทนมตามข้อตกลงการค้าเสรี เพื่อตรวจสอบการนำเข้าว่าเป็นกรณีการนำเข้าสินค้าเพื่อผลิตและบริโภคตามปกติ หรือเป็นการอาศัยช่องว่างของการยกเว้นภาษีและเข้าขายทุ่มตลาดสินค้าภายในประเทศ ซึ่ง “**การทุ่มตลาด (Anti-dumping)**” เป็นกรณีที่ประเทศผู้ผลิตนมต่างประเทศกำหนดราคาสินค้าที่ส่งออกไปยังต่างประเทศให้มีราคาต่ำกว่าสินค้าชนิดเดียวกันที่จำหน่ายเพื่อการบริโภคภายในประเทศผู้ส่งออก กรมศุลกากรจึงควรเฝ้าระวังและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกันเกิดความเสียหายต่ออุตสาหกรรมนมภายในประเทศ

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

โดย นายกฤติทัช แสงธนโยธิน
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม
ในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

นายกฤติทัช แสงธนโยธิน
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม

นายปณิธิ์ ปทุมวัฒน์

นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ผู้สัมภาษณ์

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการฉบับนี้ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์จากนายกฤติทัช แสงธนโยธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม ในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยมีนางสาวเพลินดา ตันรังสรรค์ ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย และนายปณิธิ์ ปทุมวัฒน์ นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้สัมภาษณ์ พร้อมทั้งข้าราชการกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเข้าร่วมสังเกตการณ์การสัมภาษณ์ในครั้งนี้

เมื่อวันอังคารที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องหมายเลข CA ๘๐๘ ชั้น ๘ อาคารรัฐสภา (สผ.) ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาของสมาชิก

ประเด็นคำถามจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ขอรบไปถึงปัญหา อุปสรรค เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

นายกฤติทัช แสงธนโยธิน : การเสนอร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความจำเป็นเร่งด่วนเนื่องจากสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก โดยพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ใช้บังคับมาเป็นเวลา ๑๖ ปี โดยไม่เคยมีการแก้ไขเพิ่มเติม ทำให้มีข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมในการกำหนดราคา ซึ่งมีเพียงอำนาจในการกำหนดราคาซื้อ แต่ไม่มีอำนาจกำหนดราคาจำหน่าย ทำให้การช่วยเหลือ

เกษตรกรไม่สามารถดำเนินการได้อย่างทันท่วงที นอกจากนี้ ยังมีความท้าทายจากข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) กับประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘ ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของเกษตรกรและผู้ประกอบการไทย จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงกลไกทางกฎหมายเพื่อรองรับสถานการณ์ดังกล่าว

๒. ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีหลักการและสาระสำคัญแตกต่างจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันอย่างไร รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจและสังคมจากการตราพระราชบัญญัตินี้ฉบับดังกล่าว

นายกฤติทัช แสงธนโยธิน : การแก้ไขกฎหมายในครั้งนี้มุ่งเน้นการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับข้อตกลงการค้าเสรี ซึ่งส่งผลให้ผลิตภัณฑ์นมจากต่างประเทศสามารถเข้าสู่ตลาดภายในประเทศได้มากขึ้น จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงโครงสร้างต่าง ๆ ทั้งในส่วนของเกษตรกรที่ต้องมีการปรับตัว และการยกระดับคุณภาพมาตรฐานของผลิตภัณฑ์นมให้สามารถแข่งขันกับผลิตภัณฑ์นมนำเข้าที่มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าได้

ร่างพระราชบัญญัตินี้ฉบับนี้มีการปรับปรุงในสาระสำคัญหลายประการ **ประการแรก** มีการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะการเพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” และ “ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” เพื่อให้ครอบคลุมผู้มีส่วนได้เสียทุกภาคส่วน **ประการที่สอง** มีการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความเชื่อมโยงกับภาคประชาชนมากขึ้น โดยกำหนดให้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจาก “ผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม” และ “ผู้แทนจากสภาองค์กรของผู้บริโภค” รวมทั้งให้ “อธิบดีกรมปศุสัตว์” เป็นกรรมการและเลขานุการแทนผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย เพื่อป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ พร้อมทั้งกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละ ๔ ครั้ง **และประการที่สาม** มีการเพิ่มหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้ครอบคลุมการดำเนินการทั้งระบบอุตสาหกรรมนม โดยเฉพาะการกำหนดราคา

น้ำมันโคและผลิตภัณฑ์นม ทั้งราคาซื้อและราคาจำหน่าย รวมถึงการกำหนดปริมาณและเงื่อนไขการนำเข้าและส่งออก เพื่อรองรับผลกระทบจากข้อตกลงการค้าเสรี

สำหรับประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น คือ เกษตรกรจะได้รับการดูแลอย่างเป็นระบบ และทันทั่วถึงมากขึ้น ผ่านกลไกการกำหนดราคาที่เป็นธรรม ในขณะที่ผู้บริโภคจะได้บริโภคผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพในราคาที่เหมาะสม และอุตสาหกรรมนมไทยจะสามารถพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ประเด็นคำถามจากการอภิปรายในชั้นสภาผู้แทนราษฎร

๑. ท่านเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ ตลอดจนหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม จะสามารถแก้ไขปัญหาของเกษตรกรโคนม และส่งเสริมให้การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมนมได้มากยิ่งขึ้นหรือไม่ อย่างไร

นายฤทธิเดช แสงธนโยธิน : การปรับปรุงองค์ประกอบและหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมในครั้งนี้จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยมีการปรับปรุงโครงสร้างการบริหารให้มีความต่อเนื่องและโปร่งใสมากขึ้น โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งประธานกรรมการจาก “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” เป็น “ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” จะช่วยลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง และการกำหนดให้ “อธิบดีกรมปศุสัตว์” เป็นเลขานุการแทน “ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย” จะช่วยป้องกันการขัดกันแห่งผลประโยชน์ รวมทั้งการกำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีอำนาจในการกำกับดูแลให้ครอบคลุมทั้งระบบ โดยเฉพาะการกำหนดราคาจำหน่ายนอกเหนือจากราคาซื้อ และการกำหนดเงื่อนไขการนำเข้าและส่งออก จะช่วยให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างครบวงจรและทันทั่วถึง

นอกจากนี้ ยังมีการเพิ่มการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยกำหนดบทนิยามและสัดส่วนของผู้แทนเกษตรกรเป็นองค์ประกอบในคณะกรรมการให้ชัดเจนยิ่งขึ้น พร้อมทั้งกำหนดให้มีการประชุมอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง และต้องเปิดเผยรายงานการประชุมต่อสาธารณะ จะช่วยให้การกำหนดนโยบายสะท้อนความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียได้อย่างแท้จริง รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมนมได้มากยิ่งขึ้น

๒. ท่านเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะสามารถเป็นกลไกในการรักษาผลประโยชน์ของประเทศ และลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมนม อันเนื่องมาจากการเปิดเสรีการค้า Free Trade Area (FTA) ได้หรือไม่ อย่างไร

นายกฤติทัช แสงธนโยธิน : ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้รับการปรับปรุงโดยคำนึงถึงผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรีที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. ๒๕๖๘ และคาดว่าจะมีความเข้มข้นมากขึ้นในอนาคต โดยได้กำหนดกลไกสำคัญเพื่อรองรับผลกระทบจาก FTA และรักษาผลประโยชน์ของประเทศโดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่อุตสาหกรรมนมไทยตลอดห่วงโซ่อุปทาน กล่าวคือ

ในระดับต้นน้ำ มีการส่งเสริมให้เกษตรกรปรับตัวโดยนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ในการเลี้ยงโคนม และปรับปรุงพันธุ์โคนมเพื่อเพิ่มคุณภาพผลผลิต ในระดับกลางน้ำ มีการกำหนดกลไกในการควบคุมราคาและคุณภาพของผลิตภัณฑ์นมที่นำเข้า รวมถึงการกำหนดสัดส่วนการใช้น้ำนมดิบภายในประเทศ ส่วนในระดับปลายน้ำ มีการส่งเสริมการใช้นมสดในโครงการนมโรงเรียนและการสนับสนุนการแปรรูปผลิตภัณฑ์นมในระดับท้องถิ่น

นอกจากนี้ ยังมีการเสนอให้มีการระบุแหล่งที่มาของวัตถุดิบบนฉลากผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคและส่งเสริมการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ ซึ่งจะช่วยรักษาสมดุลระหว่างการเปิดเสรีทางการค้าและการคุ้มครองอุตสาหกรรมภายในประเทศ

๓. ท่านเห็นว่า สมควรมีการกำหนดแนวทางรองรับผลกระทบจากการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนและราคาในอุตสาหกรรมผลิตนมต่อสาธารณะ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมหรือไม่ อย่างไร

นายกฤติทัช แสงธนโยธิน : แม้ว่าการเปิดเผยข้อมูลจะเป็นหลักการที่ดีในการสร้างความโปร่งใส แต่ในกรณีของข้อมูลต้นทุนการผลิตนั้น จำเป็นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ เนื่องจากการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนการผลิตทั้งหมดต่อสาธารณะอาจส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมนมไทยมากกว่าผลดี โดยเฉพาะในสถานะที่ผู้ผลิตจากต่างประเทศมีความได้เปรียบด้านต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าและมีเทคโนโลยีที่ทันสมัยกว่า ในขณะที่เกษตรกรไทยส่วนใหญ่ยังขาดแคลนเทคโนโลยีและปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ หากมีการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนการผลิตทั้งหมด อาจเป็นช่องทางให้ผู้ประกอบการต่างชาติใช้ประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาด ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมนมไทย ดังนั้น จึงควรมีการปกปิดข้อมูลต้นทุนการผลิตบางส่วนไว้ และเปิดเผยเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นเท่านั้น

ประเด็นข้อสังเกตส่งท้ายและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

นายกฤติทัช แสงธนโยธิน : ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ฉบับนี้เป็นกฎหมายที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมนมของประเทศไทย เนื่องจากสามารถส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงคุณภาพชีวิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมโดยตรง การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการกำกับดูแลและพัฒนาอุตสาหกรรมโคนม รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนจะช่วยยกระดับมาตรฐานการผลิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร โดยเฉพาะในสถานะที่เศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัวเต็มที่ การมีกฎหมายที่มีประสิทธิภาพจะช่วยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและสามารถพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในครั้งนี้ เป็นนิมิตหมายอันดีที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในฐานะตัวแทนของประชาชนได้ร่วมกันดูแลเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม แม้ว่าในปัจจุบันอาจยังไม่สามารถแข่งขันทัดเทียมกับต่างประเทศได้ แต่การปรับปรุงกลไกต่าง ๆ ผ่านกฎหมายฉบับนี้จะช่วยให้สถานการณ์เป็นไปในทางที่ดีขึ้น และขอขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ร่วมกันผลักดันกฎหมายฉบับนี้เพื่อประโยชน์ของพี่น้องเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมทั่วประเทศ

Scan QR Code รับชมการสัมภาษณ์

นายกฤติทัช แสงธนโยธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม
ในฐานะผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(ความยาว ๑๒.๒๔ นาที)

หมายเหตุ : เนื้อหาการสัมภาษณ์ที่ปรากฏในวิดีโอคลิป อาจมีความแตกต่างจากข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) ซึ่งเกิดจากกระบวนการตรวจสอบเนื้อหาทางวิชาการในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) เพื่อให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ หรือกระชับมากยิ่งขึ้น

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล เป็นผู้เสนอ)
โดยนายปรีดี เจริญศิลป์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
ในฐานะรองประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
โคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

นางสาวสุทธิดา จันทรวงศ์
นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ผู้สัมภาษณ์

นายปรีดี เจริญศิลป์
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน
ในฐานะรองประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการฉบับนี้
กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงาน
เลขาธิการวุฒิสภา ได้รับความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์
จาก นายปรีดี เจริญศิลป์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคประชาชน ในฐานะรองประธานคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโคนมและ
ผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งได้รับมอบหมายจาก
นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
พรรคประชาชน ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ โดยมี
นางสาวเพลินดา ตันรังสรรค์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
พัฒนากฎหมาย และนางสาวสุทธิดา จันทรวงศ์
นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้
สัมภาษณ์ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘
เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา ณ ห้อง CB ๗๐๑ (สส.) ชั้น ๗
อาคารรัฐสภา ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการ
ประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. .... โดยมีสาระสำคัญตามประเด็นการสัมภาษณ์
สรุปได้ ดังนี้

ประเด็นคำถามจากร่างพระราชบัญญัติ

๑. ขอรบถึงปัญหา อุปสรรค เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

นายปรีดี เจริญศิลป์ : ร่างพระราชบัญญัตินี้มีที่มาจากเหตุผลและความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในอุตสาหกรรมโคนม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนและเกี่ยวข้องกับหลายภาคส่วน ปัญหาสำคัญประกอบด้วยโครงสร้างการบริหารจัดการอุตสาหกรรมโคนม ผลกระทบจากข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) กับประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ และการกำหนดราคาน้ำนมดิบ ซึ่งปัจจุบันการกำหนดราคาน้ำนมดิบอยู่ภายใต้อำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม อย่างไรก็ตาม ราคาขั้นสุดท้ายที่ผู้บริโภคต้องจ่ายจะถูกกำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามกฎหมายฉบับนี้ และนำไปสู่ปัญหาการควบคุมราคาที่ไม่สอดคล้องกัน ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงโครงสร้างหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้สามารถกำกับดูแลการกำหนดราคาน้ำนมดิบ ตลอดจนห่วงโซ่อุปทานตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทางได้ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการบริหารจัดการราคาน้ำนมที่อยู่ภายใต้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

๒. ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีหลักการและสาระสำคัญแตกต่างจากกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันอย่างไร รวมทั้งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อเศรษฐกิจและสังคมจากการตราพระราชบัญญัตินี้ฉบับดังกล่าว

นายปรีดี เจริญศิลป์ : ร่างพระราชบัญญัตินี้มีหลักการที่สำคัญ ๔ ประการ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง การเพิ่มพินัยคำว่า “ผู้แทนเกษตรกรโคนม” เพื่อให้มีผู้แทนที่มาจากเกษตรกรโคนมที่แท้จริง อันจะเป็นส่วนสำคัญที่เข้ามามีบทบาทในการสะท้อนให้เห็นถึงสภาพปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของเกษตรกรโคนม ตลอดจนแนวทางในการแก้ไขที่สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของอุตสาหกรรมโคนม

ประการที่สอง การปรับโครงสร้างของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและมีความโปร่งใสในการบริหารงานของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงได้กำหนดให้ “อธิบดีกรมปศุสัตว์” เป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการ

โคนมและผลิตภัณฑ์นมแทนผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) เนื่องจากกรมปศุสัตว์เป็นหน่วยงานที่ไม่มีส่วนได้เสียในธุรกิจผลิตภัณฑ์นม

ประการที่สาม การกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดให้ต้องมีการนัดประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละ ๔ ครั้ง เพื่อให้สามารถพิจารณาและปรับเปลี่ยนแนวทางการบริหารจัดการได้อย่างต่อเนื่องและทันทั่วถึง

ประการที่สี่ การขยายอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เพื่อให้สามารถกำกับดูแลราคาน้ำนมดิบ ตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนถึงปลายน้ำได้

ประเด็นคำถามจากการอภิปรายในชั้นสภาผู้แทนราษฎร

๑. ท่านเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ ตลอดจนหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม จะสามารถแก้ไขปัญหาของเกษตรกรโคนม และส่งเสริมให้การดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมนมได้มากยิ่งขึ้นหรือไม่ อย่างไร

นายปรีดี เจริญศิลป์ : การที่ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่..) พ.ศ. .... กำหนดให้มีการเปิดเผยและเผยแพร่รายงานการประชุมและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เหตุผลสำคัญก็คือ เพื่อให้การปฏิบัติงานของคณะกรรมการดังกล่าวเกิดความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และตรวจสอบได้ อีกทั้งการเปิดเผยและเผยแพร่รายงานการประชุมและผลการดำเนินงานของคณะกรรมการยังเป็นการสร้างหลักการส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชนเพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจเชิงนโยบายของคณะกรรมการดังกล่าวด้วย

นอกจากนี้ เพื่อให้การดำเนินการต่าง ๆ ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีความเชื่อมโยงกับนโยบายของรัฐบาลมากยิ่งขึ้น ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จึงได้กำหนดให้ “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” เป็นประธานกรรมการแทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒. ท่านเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะสามารถเป็นกลไกในการรักษาผลประโยชน์ของประเทศและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมนม อันเนื่องมาจากการเปิดเสรีการค้า Free Trade Area (FTA) ได้หรือไม่ อย่างไร

นายปรีดี เจริญศิลป์ : การรักษาผลประโยชน์ของประเทศในบริบทของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีได้จำกัดอยู่เพียงการกำหนดบทบาทบัญญัติในระดับพระราชบัญญัติเท่านั้น แต่ยังรวมถึงอำนาจในการออก

กฎกระทรวงและมาตรการเชิงโครงสร้างที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถดำเนินนโยบายในการคุ้มครองเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมและอุตสาหกรรมโคนมภายในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการกำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลและวางนโยบายที่ครอบคลุมทุกระดับของห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่ระดับต้นทางไปจนถึงปลายทาง จะช่วยให้ระบบการบริหารจัดการอุตสาหกรรมโคนมของประเทศสามารถรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดเสรีการค้า Free Trade Area (FTA) ได้อย่างเป็นระบบมากขึ้น

๓. ท่านเห็นว่า สมควรมีการกำหนดแนวทางรองรับผลกระทบจากการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนและราคาในอุตสาหกรรมผลิตนมต่อสาธารณะ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมหรือไม่ อย่างไร

นายปรีดี เจริญศิลป์ : การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนการผลิตและราคาผลิตภัณฑ์นม อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการในอุตสาหกรรม ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนการผลิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมส่วนใหญ่เกิดจากค่าใช้จ่ายด้านอาหารสัตว์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดราคาน้ำนมดิบ ซึ่งหากต้นทุนการผลิตนมของประเทศไทยยังคงสูงกว่าต่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นประเทศออสเตรเลียหรือนิวซีแลนด์ ย่อมส่งผลให้การแข่งขันในตลาดโลกของไทยเป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก ดังนั้น เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว กระทรวงพาณิชย์ควรมีบทบาทสำคัญในการกำกับดูแลและควบคุมราคาวัตถุดิบตั้งแต่ต้นทางของกระบวนการผลิต ซึ่งนอกจากจะช่วยลดต้นทุนการผลิตให้แก่เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม และส่งผลให้ราคาผลิตภัณฑ์นมอยู่ในระดับที่สามารถแข่งขันได้แล้ว ยังช่วยลดการพึ่งพาเงินอุดหนุนจากภาครัฐซึ่งเป็นการสนับสนุนช่วยเหลือในส่วนปลายทางของอุตสาหกรรมด้วย

ประเด็นข้อสังเกตส่งท้ายและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

นายปรีดี เจริญศิลป์ : รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับการกำหนดยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาอุตสาหกรรมโคนมของประเทศ รวมถึงการปรับปรุงโครงสร้างต้นทุนการผลิตเพื่อให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ นอกจากนี้ ควรมีการศึกษาผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้า Free Trade Area (FTA) อย่างจริงจังและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถวางแผนรองรับปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้อย่างเป็นระบบต่อไป

Scan QR Code รับชมการสัมภาษณ์

นายปรีดี เจริญศิลป์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

ในฐานะรองประธานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

โคมนและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ซึ่งได้รับมอบหมายจากนายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน

ผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติ

(ความยาว ๑๙.๔๓ นาที)

หมายเหตุ : เนื้อหาการสัมภาษณ์ที่ปรากฏในวิดีโอคลิป อาจมีความแตกต่างจากข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) ซึ่งเกิดจากกระบวนการตรวจสอบเนื้อหาทางวิชาการในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) เพื่อให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ หรือกระชับมากยิ่งขึ้น

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
จำนวน ๒ ฉบับ (สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ)
โดย นายสัตวแพทย์บุญญกฤช ปิ่นประสงค์^{*} รองอธิบดีกรมปศุสัตว์ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ

นางสาวสิริโฉม พรหมโฉม

นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ผู้สัมภาษณ์

นายสัตวแพทย์บุญญกฤช ปิ่นประสงค์
รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการฉบับนี้
กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงาน
เลขาธิการวุฒิสภา ได้รับความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์
จากนายสัตวแพทย์บุญญกฤช ปิ่นประสงค์ รองอธิบดี
กรมปศุสัตว์ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมี
นางสาวเพลินตา ตันรังสรรค์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
พัฒนากฎหมาย และนางสาวสิริโฉม พรหมโฉม
นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
เป็นผู้สัมภาษณ์ รวมทั้งข้าราชการกลุ่มงานพัฒนา
กฎหมายเข้าร่วมสังเกตการสัมภาษณ์ เมื่อวันที่
๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องโถง
ชั้น ๑ ตึกอำนวยการ กรมปศุสัตว์ ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูล
ทางวิชาการประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยมีสาระสำคัญ
ตามประเด็นการสัมภาษณ์สรุปได้ ดังนี้

^{*} สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี สัตวแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และนิติศาสตรบัณฑิต
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปัจจุบันดำรงตำแหน่งรองอธิบดีกรมปศุสัตว์.

ประเด็นคำถามจากร่างพระราชบัญญัติ

- ท่านเห็นว่า การเสนอร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จะสามารถแก้ไขสภาพปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับโคนมและผลิตภัณฑ์นมที่มีอยู่ในปัจจุบัน และจะเกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม และเกษตรกรโคนม ได้หรือไม่ เพียงใด

นายสัตวแพทย์บุญญฤถุช ปิ่นประสงค์ : ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นผู้เสนอ ทั้ง ๒ ฉบับ มีการแก้ไของค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมนมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งกำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมให้มีความครอบคลุมยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการกำหนดมาตรการในการให้ความช่วยเหลือหรือสร้างความเข้มแข็งให้แก่อุตสาหกรรมนมในประเทศไทยอย่างชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคัดเลือกบุคคลที่เป็นผู้แทนของผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมนมเข้ามาเป็นคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เช่น ผู้แทนเกษตรกรโคนม และผู้แทนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนม เพื่อเข้ามามีส่วนช่วยสร้างมาตรการเสริมสร้างความเข้มแข็งในอุตสาหกรรมนมให้เป็นไปอย่างชัดเจน และช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างแท้จริง ดังนั้น ประเด็นสำคัญในการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ประการหนึ่ง คือ วิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมที่ชัดเจน เที่ยงธรรม และโปร่งใส ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถเข้ามาช่วยเหลือเกษตรกรและอุตสาหกรรมนมของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล

ประเด็นคำถามจากการอภิปรายในชั้นสภาผู้แทนราษฎร

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม และเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะสามารถแก้ไขปัญหาของเกษตรกรโคนม รวมทั้งส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียได้มากยิ่งขึ้นหรือไม่ อย่างไร

นายสัตวแพทย์บุญญฤถ์ ปิ่นประสงค์ : ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มุ่งเน้นการปรับปรุงองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม (Milk Board) ให้มีความเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในอุตสาหกรรมนมและผลิตภัณฑ์นมมากขึ้น โดยเพิ่มสัดส่วนผู้แทนเกษตรกรโคนมและผู้แทนสภาองค์กรของผู้บริโภค ซึ่งเห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการดังกล่าว เพราะจะทำให้มีความหลากหลาย เช่น การมีผู้แทนสภาองค์กรของผู้บริโภคจะทำให้มีมุมมองหรือความคิดเห็นที่แตกต่างจากผู้ผลิต ดังนั้นการมีองค์ประกอบของคณะกรรมการที่หลากหลายจะทำให้การแก้ไขปัญหาที่มีมุมมองสะท้อนจากทุกภาคส่วนทั้งนี้ ที่ผ่านมา พระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ไม่ได้กำหนดให้ผู้แทนเกษตรกรโคนมเป็นองค์ประกอบ จะมีเฉพาะผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนมเท่านั้น ซึ่งผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งอาจจะไม่ใช่ตัวแทนของเกษตรกรที่แท้จริง ด้วยเหตุนี้ที่มาและวิธีการคัดเลือกบุคคลเป็นคณะกรรมการจึงต้องโปร่งใสและเป็นธรรม เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถและเหมาะสมกับตำแหน่ง นอกจากนี้ ในเรื่องหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมก็จำเป็นต้องทำความเข้าใจด้วยว่าจะมีความคาบเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจบางส่วนขององค์กรหรือคณะกรรมการชุดอื่น โดยเฉพาะร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอโดยนายวิโรจน์ ลักษณะอดิสร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ ร่างมาตรา ๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่กำหนดให้คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมมีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนในการผลิตน้ำนมโค และกำหนดราคาซื้อน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่ น้ำนมดิบ ศูนย์รวมนม โรงงานแปรรูป ซึ่งรวมถึงกระบวนการระหว่างทาง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ด้านคุณภาพ วันรับซื้อและวันหยุดรับซื้อน้ำนมโคของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม ซึ่งกรณีดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับการกำหนดราคาสินค้าและบริการที่มีคณะกรรมการชุดอื่นทำหน้าที่กำกับดูแล อีกทั้งต้องพิจารณาว่าอาจเป็นการแทรกแซงกลไกตลาดด้วยหรือไม่ ประกอบกับร่างพระราชบัญญัติ

ดังกล่าวยังกำหนดให้ “รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” เป็นประธานกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกำหนดให้ “อธิบดีกรมปศุสัตว์” เป็นกรรมการและเลขานุการ แทนผู้อำนวยการส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย ซึ่งกรมปศุสัตว์มีความยินดีที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ดังที่ได้กล่าวแล้วว่าหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมนั้นมิได้จำกัดอยู่เฉพาะกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แต่ยังมีหน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ เช่น กระทรวงการคลังและกระทรวงพาณิชย์เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น หากให้หน่วยงานในระดับกระทรวงเป็นฝ่ายเลขานุการจะสามารถทำให้การประสานงานมีความราบรื่นมากกว่า

๒. ท่านเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะสามารถเป็นกลไกในการรักษาผลประโยชน์ของประเทศและสามารถลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมนม อันเนื่องมาจากการเปิดเสรีการค้า Free Trade Area (FTA) ได้หรือไม่ อย่างไร

นายสัตวแพทย์บุญญฤกษ์ ปิ่นประสงค์ : เนื่องจากบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ยังไม่มีข้อกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการสร้างความเข้มแข็งในอุตสาหกรรมนมให้เห็นอย่างชัดเจน ดังนั้น จึงต้องอาศัยการพิจารณาของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมต่อไป นอกจากนี้ ระบบการผลิตนมโคของประเทศไทยมีต้นทุนที่สูงกว่าต่างประเทศ และราคาน้ำมันดิบก็ปรับตัวไม่สอดคล้องกับต้นทุน หากมีการเปิดเสรีการค้า Free Trade Area (FTA) ตามข้อตกลงการค้าเสรีไทย - ออสเตรเลีย และไทย - นิวซีแลนด์ ซึ่งประเทศไทยต้องลดภาษีนำเข้าน้ำมันดิบ นมผงขาดมันเนย และเครื่องดื่มประเภทนมยูเอชทีจากประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์แล้ว ย่อมส่งผลกระทบต่อเกษตรกรโคนมและความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นมของไทยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

๓. ท่านเห็นว่า สมควรมีการกำหนดแนวทางรองรับผลกระทบจากการเปิดเผยข้อมูล ต้นทุนและราคาในอุตสาหกรรมผลิตนมต่อสาธารณะ ที่อาจส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นมหรือไม่ อย่างไร

นายสัตวแพทย์บุญญฤกษ์ ปิ่นประสงค์ : ข้อมูลต้นทุนและราคาในอุตสาหกรรมผลิตนมเป็นสิ่งจำเป็นที่ควรต้องทราบ เนื่องจากเป็นสิ่งที่จะนำมาพิจารณาเพื่อกำหนดมาตรการช่วยเหลือต่าง ๆ แก่เกษตรกรโคนมหรือผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตาม การจะนำข้อมูลไปเปิดเผยต้องมีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์และรายละเอียดที่ครอบคลุมรองรับอย่างชัดเจน หากมีการเปิดเผยต้นทุนการผลิตและราคาโดยปราศจากรายละเอียดที่รัดกุมแล้วจะทำให้คู่แข่งโดยเฉพาะในต่างประเทศทราบถึงต้นทุนการผลิตและราคาในอุตสาหกรรมนมและผลิตภัณฑ์นมของประเทศไทย อันส่งผลต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการไทย และทำให้เกิดความเสียเปรียบทางการค้าได้ ทั้งนี้ องค์กรประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมซึ่งส่วนหนึ่งประกอบด้วยผู้แทนเกษตรกรโคนม ผู้แทนองค์กร

เกษตรกรโคนม และผู้แทนภาครัฐที่จะเข้ามาทำหน้าที่กำกับดูแลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่เกษตรกรโคนม รวมทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภคจะต้องทำหน้าที่ประสานและมีแนวทางในการจัดการเพื่อให้เกิดความสมดุลในเรื่องต้นทุนการผลิตและราคาในอุตสาหกรรมนมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดให้เปิดเผยข้อมูลต้นทุนและราคาดังกล่าว จำเป็นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและอาจต้องทบทวนว่าการเปิดเผยต่อสาธารณะนั้น ควรเปิดเผยได้แค่ไหน เพียงใด จึงจะมีความเหมาะสม เป็นธรรม และเกิดประโยชน์แก่ทุกฝ่าย

ประเด็นส่งท้ายและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

นายสัตวแพทย์บุญญกฤษ ปิ่นประสงค์ : เมื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้ง ๒ ฉบับแล้ว เห็นว่ามีทั้งข้อดีและข้อเสีย เช่น ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอโดยนายกฤติทัช แสงธโนอิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม กับคณะ ในร่างมาตรา ๗ กำหนดให้การแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสัดส่วนของผู้แทนเกษตรกรโคนมมีจำนวน ๒ คน และต้องมาจากการเสนอโดยกรมปศุสัตว์ ซึ่งแตกต่างจากร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอโดยนายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ ในร่างมาตรา ๓ ประกอบร่างมาตรา ๔ กำหนดให้ผู้แทนเกษตรกรโคนมมีจำนวน ๓ คน และต้องมาจากการขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์กับกรมปศุสัตว์และได้รับการเสนอให้เป็นผู้แทนของเกษตรกรโคนม ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นมกำหนด โดยการขึ้นทะเบียนดังกล่าวจะทำให้ทราบจำนวนเกษตรกรโคนม จำนวนโคนม และกำลังการผลิตนม ซึ่งช่วยให้เกิดความโปร่งใสและสามารถคัดสรรผู้แทนเกษตรกรโคนมที่มีคุณภาพได้ นอกจากนี้ ยังเห็นด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการคำนวณต้นทุนการผลิตน้ำนมโคและกำหนดราคาซื้อน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นม

ตลอดห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่น้ำนมดิบ ศูนย์รวมนม โรงงานแปรรูป ซึ่งรวมถึงกระบวนการระหว่างทาง รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ด้านคุณภาพ วันรับซื้อ และวันหยุดรับซื้อน้ำนมโคของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์นม ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับที่เสนอโดยนายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ แต่อย่างไรก็ตาม ในการเปิดเผยข้อมูลจำเป็นต้องพิจารณาอย่างรอบคอบและต้องมีกฎหมาย กำหนดหลักเกณฑ์รองรับอย่างชัดเจน เพราะหากต่างประเทศทราบข้อมูลดังกล่าวอย่างละเอียดแล้ว จะสร้างความได้เปรียบเสียเปรียบทางการค้า อันกระทบต่อการส่งออกน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมของประเทศไทย

ในประการที่สำคัญ เกษตรกรโคนมจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพการผลิตน้ำนมโค อยู่เสมอ การรอให้ภาครัฐเข้าไปส่งเสริมเพียงฝ่ายเดียวอาจจะทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ตัวอย่างเช่น ด้านอาหารสัตว์ซึ่งเป็นต้นทุนการผลิตถึงร้อยละ ๗๐ อาจจะไม่ต้องรอให้ภาครัฐลดราคา วัตถุดิบนำเข้า แต่เกษตรกรโคนมสามารถพิจารณาหาสิ่งอื่นมาทดแทน เช่น การปลูกหญ้าที่มีคุณภาพ หรือการทำอาหารที่ลดต้นทุน ดังนั้น เกษตรกรจึงควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการและรวมตัวกันเพื่อให้มี อำนาจต่อรองมากขึ้น ทั้งนี้ ปัจจุบันราคาน้ำนมดิบของเกษตรกรโคนมไทยถือว่ามีราคาที่สูงมากเมื่อเทียบกับ คู่แข่งจากต่างประเทศ การส่งออกเพื่อแข่งขันกับต่างประเทศในอนาคตจึงเป็นไปได้ยาก ดังนั้น จึงต้องอาศัยการสนับสนุนเพื่อการผลิตและบริโภคภายในประเทศให้มากขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย.

Scan QR Code รับชมการสัมภาษณ์
นายสัตวแพทย์บุญญกฤช ปิ่นประสงค์
รองอธิบดีกรมปศุสัตว์

(ความยาว ๑๗.๕๒ นาที)

หมายเหตุ : เนื้อหาการสัมภาษณ์ที่ปรากฏในวิดีโอ อาจมีความแตกต่างจากข้อมูลที่ปรากฏในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) ซึ่งเกิดจากระบวนการตรวจสอบเนื้อหาทางวิชาการในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) เพื่อให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ หรือกระชับมากยิ่งขึ้น

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการ
เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
(ในขณะที่มีการเสนอร่างพระราชบัญญัติ) กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และ
(นายกฤติทัช แสงธนโยธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
โดย นายสมพงษ์ ภูพานเพชร ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด
และนายกฤษสฤษฏ์ ปิตามาทา ผู้จัดการชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด

นางสาวศิวณัฐภรณ์ นันทะมา
นิติกรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ผู้สัมภาษณ์

บทสัมภาษณ์ความเห็นทางวิชาการฉบับนี้ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์จาก นายสมพงษ์ ภูพานเพชร ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด และนายกฤษสฤษฏ์ ปิตามาทา ผู้จัดการชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมี นางพิมลพัชร อริยะฉานกุล นิติกรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย และนางสาวศิวณัฐภรณ์ นันทะมา นิติกรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๑ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นผู้สัมภาษณ์ เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม CA ๓๒๙ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภาในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยมีสาระสำคัญตามประเด็นการสัมภาษณ์สรุปได้ ดังนี้

นายสมพงษ์ ภูพานเพชร
ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด

นายกฤษสฤษฏ์ ปิตามาทา
ผู้จัดการชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด

ประเด็นคำถามจากร่างพระราชบัญญัติ

- ท่านเห็นว่า การเสนอร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จะสามารถแก้ไขสภาพปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับโคนมและผลิตภัณฑ์นมที่มีอยู่ในปัจจุบัน และจะเกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ สังคม และเกษตรกรโคนม ได้หรือไม่ เพียงใด

นายสมพงษ์ ภูพานเพชร : ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามที่ได้มีการเสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กับคณะ รวมจำนวน ๒ ฉบับ อาจช่วยแก้ไข ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับโคนมและผลิตภัณฑ์นมในปัจจุบันได้เพียงบางส่วน เนื่องจากสภาพปัญหา ที่สำคัญโดยเฉพาะในส่วนของต้นทุนการผลิตของเกษตรกรโคนมซึ่งเป็นผู้ประกอบอาชีพเลี้ยงโคนม ที่ส่งน้ำนมโคให้แก่สหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทยอาจยังไม่ได้รับการแก้ไข ดังนั้น จึงเห็นว่าองค์กร เกษตรกรโคนม เช่น สหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย ควรได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากภาครัฐ มากยิ่งขึ้น

นายกฤษฎา พิพัฒมาตา : เนื่องจากภาคเกษตรกรโคนมเป็นฐานรากของเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมนมของประเทศ ประกอบกับสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรซึ่งอยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของหน่วยงานรัฐ ซึ่งมีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติตาม ดังนั้น ด้วยวัตถุประสงค์และลักษณะของการดำเนินกิจการของสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทยที่เป็น องค์กรเกษตรกรโคนมตามพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงไม่อาจแข่งขัน ในเชิงธุรกิจกับภาคเอกชนที่ผลิตโคนมและผลิตภัณฑ์นมในระดับอุตสาหกรรมได้

ประเด็นคำถามจากการอภิปรายในชั้นสภาผู้แทนราษฎร

๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ อย่างไร กับการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการ โคนมและผลิตภัณฑ์นม และเห็นว่าการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวจะสามารถแก้ไขปัญหา ของเกษตรกรโคนม รวมทั้งส่งเสริมให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสามารถเชื่อมโยงกับภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้เสีย ได้มากยิ่งขึ้นหรือไม่ อย่างไร

นายกฤษฎา พิพัฒมาตา : การที่ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่เสนอโดยนายวิโรจน์ ลักษณะอดิสร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาชน กับคณะ และที่เสนอโดยนายกฤติทัช แสงธนีโยธิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคกล้าธรรม กับคณะ กำหนด ลดสัดส่วนผู้แทนเกษตรกรโคนมที่จะเป็นองค์ประกอบของคณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม โดยลดลงเหลือ ๓ คน และ ๒ คน ตามลำดับ อาจไม่เหมาะสมเท่าที่ควร เนื่องจากการกำหนดให้มี ผู้แทนองค์กรเกษตรกรโคนมจำนวน ๕ คน ตามพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ศ. ๒๕๕๑ มีความเหมาะสมอยู่แล้ว เพราะมีความสอดคล้องกับมิติด้านพื้นที่ของประเทศ และทำให้เกิด การมีส่วนร่วมของตัวแทนองค์กรเกษตรกรโคนมอย่างเท่าเทียมกันทั่วทุกภูมิภาค

๒. ท่านเห็นว่า ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะสามารถเป็นกลไกในการรักษาผลประโยชน์ของประเทศ และสามารถลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมนม อันเนื่องมาจากการเปิดเสรีการค้า Free Trade Area (FTA) ได้หรือไม่ อย่างไร

นายกฤษฎา บุญชัย : การส่งเสริมการผลิตนํ้านมโคภายในประเทศย่อมเป็นการสร้างงานและกระจายรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกพืชที่เป็นอาหารสำหรับโคนมและวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิตอาหารสัตว์ อันเป็นการสร้างความมั่นคงทางอาชีพให้แก่เกษตรกรตลอดห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมนมและอุตสาหกรรมอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย

ส่วนการเปิดเสรีการค้าซึ่งอาจจะส่งผลทำให้การนำเข้านมผงมีอัตราเพิ่มมากขึ้นนั้น การห้ามมิให้นำเข้านมผงจากต่างประเทศจึงกระทำมิได้ แต่ควรเป็นกรณีการนำเข้าที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการผลิตในประเทศ หรือเป็นการนำเข้าเพื่อส่งเสริมการผลิตในประเทศ เช่น การนำเข้านมผงเพื่อเป็นผลิตภัณฑ์ให้ลูกวัวกิน อย่างไรก็ตาม การนำเข้านมผงจากต่างประเทศต้องคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้บริโภคจากนมผงที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และไม่มีสารปนเปื้อนด้วย

๓. ท่านเห็นว่า สมควรมีการกำหนดแนวทางรองรับผลกระทบจากการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนและราคาในอุตสาหกรรมผลิตนมต่อสาธารณะ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการผลิตนมหรือไม่ อย่างไร

นายกฤษฎา บุญชัย : เนื่องจากสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทยเป็นองค์กรที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานรัฐ ซึ่งมีกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนในการเปิดเผยข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับต้นทุนและราคาของนํ้านมโค อันแตกต่างจากภาคเอกชนที่ไม่มีการควบคุมในเรื่องดังกล่าวจากหน่วยงานของรัฐเท่าที่ควร จึงเห็นว่า หากมีการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลต้นทุนและราคาดังกล่าว จะต้องพิจารณาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงานของระบบสหกรณ์ นอกจากนี้ รัฐควรมีบทบาทมุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกษตรกรโคนมมีศักยภาพและสามารถแข่งขันในตลาดได้มากยิ่งขึ้น เช่น ต้นทุนวัตถุดิบของอาหารสัตว์ รวมทั้งควรกำหนดให้มีการเปิดเผยข้อมูลเท่าที่จำเป็นและไม่กระทบต่อการประกอบธุรกิจของภาคเอกชน ตลอดจนควรจัดลำดับความสำคัญและให้การส่งเสริมและสนับสนุนอย่างเหมาะสม

ประเด็นส่งท้ายและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

นายกฤษฎา ปิตามาดา : เพื่อให้การแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติโคนม และผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... สอดคล้องกับภาคเกษตรกรรมโคนม จึงควรให้มีการพิจารณาแก้ไข ในประเด็นสำคัญ ๓ ประการ ดังนี้

ประการที่หนึ่ง : ควรยกระดับเรื่องน้ำนมโคขึ้นเป็นความมั่นคงทางอาหารของประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยเพิ่มบทนิยามของคำว่า “ความมั่นคงทางอาหาร” ซึ่งอาจพิจารณา เทียบเคียงจากแนวทางของต่างประเทศที่ประสบความสำเร็จ เช่น ประเทศเดนมาร์กที่ให้ความสำคัญ กับเรื่องความมั่นคงทางอาหาร และการพัฒนาภาคการเกษตรและการจัดการปศุสัตว์อย่างยั่งยืน รวมทั้ง มีการส่งเสริมการบริโภคผลิตภัณฑ์ภายในประเทศโดยเฉพาะน้ำนมโคและผลิตภัณฑ์นมผ่านมาตรการ ที่กำหนดให้ผู้ผลิตต้องแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ให้แก่ผู้บริโภคทราบอย่างชัดเจน

ประการที่สอง : ควรสนับสนุนให้มีการบริโภคน้ำนมโคซึ่งเป็นน้ำนมที่รีดจากแม่โค โดยมิได้แยกหรือเติมวัตถุอื่นใด และยังไม่ผ่านกรรมวิธีการผลิตในขั้นตอนใด ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริม และสนับสนุนเกษตรกรโคนมในประเทศซึ่งรวมตัวกันจนก่อเกิดเป็นสหกรณ์โคนมตามแนวพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ประการที่สาม : ควรกำหนดให้ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์นมต้องระบุข้อมูลบนฉลากผลิตภัณฑ์ ว่าประกอบด้วยน้ำนมโคสัดส่วนเท่าใดของปริมาณทั้งหมด และ/หรือนมผงสัดส่วนเท่าใดของปริมาณ ทั้งหมด เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถตัดสินใจบริโภคผลิตภัณฑ์นมที่มีคุณภาพ โดยมีข้อมูล ของผลิตภัณฑ์อย่างชัดเจน ถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตน้ำนมโค ของเกษตรกรโคนมภายในประเทศ รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารของประเทศ อีกทางหนึ่งด้วย

นายสมพงษ์ ภูพานเพชร : เพื่อประโยชน์ต่อการเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร ของประเทศและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจให้แก่เกษตรกรโคนมซึ่งเป็นรากฐานของเศรษฐกิจ ที่มีมูลค่าตลอดห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมโคนมและผลิตภัณฑ์นมในประเทศเป็นจำนวนมากกว่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี รัฐบาลจึงควรสนับสนุนให้สหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทยมีความเข้มแข็ง มากยิ่งขึ้น เช่น การจัดตั้งสำนักงานสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย รวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณ ในการบริหารงานด้วย

Scan QR Code รับชมการสัมภาษณ์

นายสมพงษ์ ภูพานเพชร ประธานกรรมการชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด
และนายกฤษฏ์ ปิตามาดา ผู้จัดการชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย จำกัด
ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ
(ความยาว ๕๐.๑๐ นาที)

หมายเหตุ : เนื้อหาการสัมภาษณ์ที่ปรากฏในวิดีโอคลิป อาจมีความแตกต่างจากความที่ปรากฏในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) ซึ่งเกิดจากกระบวนการตรวจสอบเนื้อหาทางวิชาการในเอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) เพื่อให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ หรือกระชับมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

- : หนังสือสภาผู้แทนราษฎร ที่ สผ ๐๐๑๔/๙๙๒๙
ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๘
เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- : ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
- : รายงานผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
จากร่างกฎหมาย
ร่างพระราชบัญญัติโคนมและผลิตภัณฑ์นม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=RHXKA>

(โปรดแตะที่ URL)